

# **eindrapport**

## **samenvoeging**

### **CBS De Rank/SWS De Klipper**

### **Luttelgeest**

**(maart 2018)**



## Inhoud

<b>1. Voorwoord</b> .....	<b>3</b>
<b>2. Projectopdracht</b> .....	<b>4</b>
2.1. Aanleiding .....	4
2.2. Projectopdracht.....	4
2.3. Projectstructuur .....	4
<b>3. Wettelijk kader</b> .....	<b>6</b>
3.1. Inleiding .....	6
3.2. Noodzakelijke vervolgstappen .....	7
<b>4. Conclusies en aanbevelingen</b> .....	<b>12</b>
4.1. Werkgroep Identiteit (WI) .....	12
4.2. Werkgroep Onderwijs en Schoolorganisatie (WOS) .....	13
4.3. Werkgroep Personeel en Rechtspositie (WPR) .....	14
4.4. Werkgroep Financiën & Materieel & Huisvesting (WFMH) .....	15
4.5. Werkgroep Bestuur & Organisatie (WBO) .....	16
<b>5. Deelrapportages werkgroepen</b> .....	<b>17</b>
5.1. Algemeen .....	17
5.2. Samenstelling werkgroepen .....	17
5.3. Uitwerking Werkgroep Identiteit (WI) .....	18
5.4. Uitwerking Werkgroep Onderwijs en Schoolorganisatie (WOS) .....	21
5.5. Uitwerking Werkgroep Personeel en Rechtspositie (WPR) .....	22
5.6. Uitwerking Werkgroep Financiën & Materieel & Huisvesting (WFMH).....	24
5.7. Uitwerking Werkgroep Bestuur & Organisatie (WBO) .....	27
<b>6. Bijlagen</b> .....	<b>30</b>
6.1. Concept identiteitsdocument CBS De Rank- SWS De Klipper (Werkgroep Identiteit) .....	30
6.2. Het verhaal van de school (Werkgroep Onderwijs & Schoolorganisatie) .....	35
6.3. Routekaart (Werkgroep Onderwijs en Schoolorganisatie).....	40
6.4. Locatieonderzoek (Werkgroep Financiën, Materieel & Huisvesting) .....	43
6.5. Formele stappen overdracht samenvoeging (Werkgroep Bestuur & Organisatie) .....	47
6.6. Fusie-effectrapportage (Werkgroep Bestuur & Organisatie).....	49
6.7. Leden stuur- en werkgroepen.....	53

## 1. Voorwoord

Geachte Lezer,

Op 27 juni 2017 hebben de besturen van Stichting Christelijk Primair Onderwijs Noordoostpolder (SCPO) en Stichting Aves (Aves) een, daarvoor speciaal ingerichte stuurgroep opdracht gegeven een advies uit te brengen aan beide besturen omtrent de gevolgen van de overdracht van CBS De Rank (SCPO) naar Aves en een samenvoeging met SWS De Klipper.

Op 21 september jl. is de stuurgroep in samenwerking met een vijftal werkgroepen gestart met de uitvoering van het onderzoek. Dit onderzoek is op 14 februari 2018 afgesloten. De bevindingen van het onderzoek zijn verwerkt in het voorliggende rapport.

In hoofdstuk 2 van het rapport vindt u een korte omschrijving van de projectopdracht. Hoofdstuk 3 schetst het wettelijk kader m.b.t. een overdracht van een school en een samenvoeging. In hoofdstuk 4 vindt u een bundeling van alle conclusies en aanbevelingen van de diverse werkgroepen. De uitgebreide rapportages van de werkgroepen zijn opgenomen in hoofdstuk 5. Aan het rapport zijn meerdere bijlagen toegevoegd. Deze bijlagen zijn m.n. bedoeld als werkdocumenten voor de beide besturen en de directie en het team van de nieuwe school. Op 20 februari jl. is het eindrapport aangeboden aan de beide besturen.

Namens de leden van de stuurgroep wil ik alle leerlingen, ouders, medewerkers en extern deskundigen hartelijk danken voor hun bijdrage aan de totstandkoming van dit rapport. Ondanks een ambitieuze planning is de opdracht tijdig afgerond. Dit is vooral het gevolg van de constructieve en positieve instelling van alle betrokkenen.

Namens de stuurgroep wens ik de beide besturen een goed besluitvormingstraject toe.



Paul Janssen, projectleider

## 2. Projectopdracht

### 2.1. Aanleiding

In Luttelgeest staat een drietal basisscholen, te weten: Christelijke basisschool (hierna: 'CBS') De Rank van Stichting Christelijk Primair Onderwijs Noordoostpolder (hierna: 'SCPO'), informele samenwerkingsschool (hierna: 'SWS') De Klipper van samenwerkingsbestuur Stichting Aves (hierna: 'Aves') en asielzoekersschool De Wissel (van Aves).

In de achterliggende jaren is het leerlingaantal op CBS De Rank teruggelopen van 78 (1 oktober 2012) naar 48 (1 oktober 2016); een daling van bijna 40%. Het leerlingaantal van SWS De Klipper is gestegen van 88 (per 1 oktober 2012) naar 111 (1 oktober 2016); een stijging van ruim 26%. De verwachting is dat het leerlingaantal op CBS De Rank de komende jaren verder zal dalen en daarmee onder de wettelijk grens van 23 leerlingen zal uitkomen. Het leerlingaantal van SWS De Klipper zal de komende jaren naar verwachting nog iets stijgen.

Gezien de ontwikkeling in het leerlingenaantal heeft het bestuur van SCPO de voorkeur uitgesproken voor een overdracht van CBS De Rank naar Aves en een samenvoeging van de school met SWS De Klipper. Het bestuur van Aves heeft aangegeven hieraan mee te willen werken. De intentie is uitgesproken om CBS De Rank per 1 augustus 2018 over te dragen en tegelijkertijd samen te voegen met SWS De Klipper, waarbij het BRIN-nummer van CBS De Rank komt te vervallen. E.e.a. is op 27 juni jl. bekrachtigd door het ondertekenen van de intentieverklaring door de besturen en de medezeggenschapsraden. Voorafgaand hieraan hebben beide besturen overleg gevoerd met de Raden van Toezicht, de medezeggenschapsraden, de teams, de betrokken ouders, het bestuur van Dorpsbelang en met de informele oudergeleding van het dorp.

Vooruitlopend op de overdracht en de samenvoeging zijn alle nieuwe leerlingen voor de groepen 1 en 2 m.i.v. schooljaar 2017/2018 ingeschreven bij SWS De Klipper. Voor de uitvoering van het onderwijs wordt een deel van het personeel van CBS De Rank gedetacheerd naar SWS De Klipper

### 2.2. Projectopdracht

Middels de ondertekening van de intentieverklaring hebben de besturen van SCPO en Aves een stuurgroep opgericht. De primaire taak van de stuurgroep bestaat uit het uitbrengen van een advies aan de beide besturen omtrent de gevolgen van de overdracht van CBS De Rank naar Aves en de samenvoeging met SWS De Klipper, middels een eindrapport. In dit rapport worden de conclusies en aanbevelingen geformuleerd op grond waarvan de besturen tot een besluit kunnen komen. Bovendien wordt er in het rapport nadrukkelijk aandacht besteed aan de gevolgen op de diverse beleidsterreinen. Hiervoor heeft de stuurgroep meerdere werkgroepen ingesteld.

### 2.3. Projectstructuur

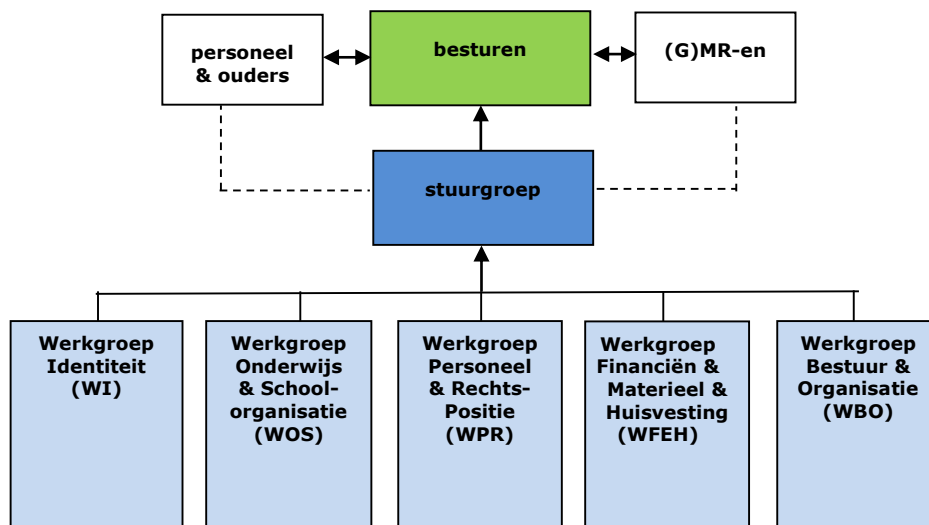
De stuurgroep bestaat uit een onafhankelijk voorzitter (tevens projectleider), de voorzitters van de werkgroepen (waaronder de directeuren van de scholen) en een projectsecretaris. De stuurgroep is besluitvormend t.a.v. de eindnotitie waarin de conclusies en de aanbevelingen m.b.t. de bestuursoverdracht en de samenvoeging van beide scholen zijn verwerkt.

De stuurgroep heeft meerdere werkgroepen ingesteld, te weten:

- Werkgroep Identiteit (WI);
- Werkgroep Onderwijs & Schoolorganisatie (WOS);
- Werkgroep Personeel & Rechtspositie (WPR);
- Werkgroep Financiën & Materieel & Huisvesting (WFMH) en
- Bestuur & Organisatie (WBO).

De werkgroepen hebben de opdracht om de gevolgen van de overdracht en de samenvoeging, elk op hun eigen terrein, te onderzoeken en de bevindingen middels een deelrapport aan te bieden aan de stuurgroep.

In schema ziet de projectstructuur er als volgt uit:



Afbeelding: 'Projectstructuur'

## 3. Wettelijk kader

### 3.1. Inleiding

De juridische vertaling van een besturenfusie is het samengaan van twee of meer rechtspersonen tot één nieuw rechtspersoon. In het onderwijsjargon wordt onder besturenfusie echter ook begrepen de situatie waarin het bevoegd gezag over een of meerdere scholen wordt overgedragen aan ander rechtspersoon. Die rechtspersoon gaat dus het bevoegd gezag over meer scholen voeren.

De overdragende rechtspersoon voert dus het bevoegd gezag over minder scholen, of blijft bestuurlijk 'leeg' achter en kan worden ontbonden. Deze vorm van 'fusie' heeft met name veel administratieve voordelen, te weten: één bestuursnummer blijft actief, evenals de aansluiting bij pensioenfonds, belastingdienst, enz.

Deze vorm van overdracht van scholen is specifiek geregeld in de onderwijswetten (art. 56 WPO, art. 58 WEC) en dient plaats te vinden door middel van een notariële akte. Wettelijk is voorgeschreven dat de overdracht van het bevoegd gezag over een school ten minste ook dient te behelzen de overdracht van de aan de school verbonden personeelsleden (met behoud van rechtspositie), de eigendom over de schoolinventaris, de met de school samenhangende rechten en plichten (ook t.a.v. bekostiging) en ten slotte vermogenswaarden (reserves) voor zover die zijn opgebouwd uit overheidssubsidies. Dat laatste houdt in dat reserves die zijn opgebouwd uit andere bronnen (bijvoorbeeld uit ouderbijdragen, giften e.d.) niet per se overgedragen hoeven te worden; partijen kunnen daarover in vrijheid afspraken maken.

De statuten van de rechtspersoon die het bevoegd gezag over de scholen gaat voeren kunnen (binnen de wettelijke marges) naar eigen inzicht worden bepaald. Relevant daarbij is ten minste de statutaire grondslag van de rechtspersoon. De volgende keuzes zijn mogelijk:

- een private stichting of vereniging met één zelfde grondslag voor alle onder de rechtspersoon ressorterende scholen (zoals nu het geval voor SCPO);
- een samenwerkingsstichting met de statutaire mogelijkheid tot instandhouding van zowel openbare scholen als scholen van één of meer verschillende bijzondere richtingen conform art. 17 WPO, 28 WEC (zoals nu het geval voor Aves);
- een private stichting of vereniging met een zgn. samenwerkingsgrondslag, d.w.z. een grondslagformulering die veronderstelt dat op alle onder de rechtspersoon ressorterende scholen, 'stromen' van verschillende richtingen van bijzonder onderwijs een plaats krijgen;
- een private stichting of vereniging met de statutaire mogelijkheid tot instandhouding van scholen van verschillende bijzondere richtingen;
- een zgn. openbare stichting (art. 48 WPO, 51 WEC) of andere openbare rechtspersoon (art. 47 WPO, 50 WEC).

De grondslag van de rechtspersoon is o.a. van belang voor de vraag of overdracht van een school aan de stichting voor de betreffende school tevens 'omzetting' behelst. Onder omzetting wordt verstaan wijziging van de richting van openbaar naar bijzonder (of omgekeerd), of wijziging van de richting van een bijzondere school. Voor omzetting van een school is toestemming van de Minister van OCW vereist. Die toetst in dat geval de levensvatbaarheid van de school en eventuele verstoring van het richtingenaanbod (art. 84 WPO, 75 WEC). Voor de overdracht van CBS De Rank naar Aves en de samenvoeging met SWS De Klipper is dit niet aan de orde.

Het gezamenlijk onder één bevoegd gezag brengen van scholen (door besturenfusie of overdracht) brengt geen wijziging in de bekostiging van de scholen; deze blijven als zelfstandige bekostigings-eenheden ('BRIN-nummers') bestaan.

Voor katholieke schoolbesturen geldt: een besluit tot ontbinding van de rechtspersoon en juridische fusie en (af)splitsing van de stichting/vereniging en tot oprichting, overdracht, opheffing en samenvoeging of verandering van richting van een onder het bevoegd gezag van een katholiek schoolbestuur staande school behoeft voor de inwerkingtreding de goedkeuring van het bestuur van de Nederlandse Katholieke Schoolraad (NKSR) te Den Haag volgens de statuten van de rechtspersoon.

Volgens de WPO (art. 64 t/m 64d) is toestemming van de minister vereist voor een fusie van schoolbesturen waarbij 10 of meer scholen betrokken zijn (fusietoets) en dienen de betrokken schoolbesturen een fusie-effectrapportage (FER) op te stellen. In de situatie van Luttelgeest is er sprake van meer dan 10 scholen. Echter, in een brief aan de Tweede Kamer van 23 mei 2014 heeft de staatssecretaris aangegeven dat de overdracht van een school aan een ander schoolbestuur niet meer wordt aangemerkt als een bestuurlijke fusie, als de school na de overdracht direct fuseert (ondeelbaar moment) met een andere school en er geen sprake is van de opheffing van één van beide besturen. Daarom is in het geval van Luttelgeest de fusietoets niet van toepassing. De FER blijft echter wel noodzakelijk. Overigens heeft het nieuwe kabinet in het regeerakkoord gemeld dat zij de fusietoets voor het primair onderwijs t.z.t. wil gaan afschaffen.

### 3.2. Noodzakelijke vervolgstappen

Hierna wordt aangegeven welke vervolgstappen noodzakelijk zijn om een school van de ene rechtspersoon over te dragen aan de andere, om zo de 'fusie' juridisch en administratief vorm te geven.

#### 3.2.1. Overdracht

Het overdragen van een school van het ene schoolbestuur naar het andere (ontvangend) schoolbestuur brengt een aantal werkzaamheden en mogelijke kosten met zich mee die onderstaand op een rij zijn gezet. Voor het ontvangend bestuur blijven alle formele inschrijvingen bestaan. Indien noodzakelijk kan op het moment van overdracht een wijziging van de statuten van het ontvangende schoolbestuur worden doorgevoerd zodat deze aansluit op de gewenste situatie. Na het besluit van de schoolbesturen dat de school wordt overgedragen wordt de feitelijke overdracht geregeld. Daarvoor gelden de volgende stappen:

- Overdragen van de school: Het overdragen van een school geschiedt middels een notariële akte van overdracht (WPO, art. 56). Bij deze akte moeten tevens worden overgedragen de rechten ten aanzien van gebouw(en) en terreinen, evenals de roerende goederen. De akte moet de bepaling bevatten, dat de rechtspersoon aan wie wordt overgedragen het personeel in gelijke betrekkingen en onder dezelfde voorwaarden als vermeld in de akte van benoeming aanstelt c.q. benoemt bij de rechtspersoon met ingang van de datum van overdracht. De verkrijgende rechtspersoon treedt in alle uit de wet voortvloeiende rechten en verplichtingen van zijn rechtsvoorganger.

- Overdragen van het personeel: voor de overdracht van de school dient een inventarisatie van het personeel plaats te vinden waarbij onderscheid dient te worden gemaakt in: eigen personeel (in vast dan wel tijdelijk dienstverband), personeel op basis van detachering en personeel tewerkgesteld middels een payroll-constructie. Voor wat betreft het personeel dat is gedetacheerd, dient het overdragend schoolbestuur de organisatie waar de detachering plaatsvindt te informeren over de overdracht. Daar waar sprake is van een detachering vanuit een andere organisatie richting de over te dragen school geldt hetzelfde. V.w.b. het personeel zijn ook de volgende punten van belang:
  - Door de invoering van het ontslagrecht per 1 juli 2015 heeft het schoolbestuur niet meer de vrijheid om de afvloeiingssystematiek te kiezen. De ontslaggrond bepaalt de route voor ontslag. Bij ontslag om bedrijfseconomische redenen wordt gewerkt met het afspiegelingsbeginsel. Dit betekent een evenredige verdeling van de ontslagen over leeftijdscohorten, binnen uitwisselbare functies en binnen de organisatie. Voor het primair onderwijs betekent dit dat de huidige afvloeiingsregelingen op basis van ontslagbeleid en last in first out, het anciënniteitsbeginsel, niet meer van toepassing zijn. Daarnaast zal ook bij ontslagbeleid de onderverdeling in categorieën nader gedefinieerd moeten worden. Afvloeiing dient plaats te vinden binnen de categorieën uitwisselbare functies<sup>1</sup>.
  - Volgens de CAO-PO 2016-2017 (artikel 13.2 lid 5) dient over de rechtspositionele gevolgen van de fusie DGO gevoerd te worden als er sprake is van 'een verandering in de organisatie van 1 of meer scholen of een centrale dienst, waaronder ook begrepen de opheffing van bestaande en/of de introductie van nieuwe functies die gepaard gaan met ingrijpende personele gevolgen'.
  - Indien sprake is van specifieke arbeidsvoorwaarden (waaronder bijvoorbeeld gratificaties) heeft het de voorkeur dat deze door het ontvangende schoolbestuur opnieuw met de betreffende personeelsleden bekrachtigd worden.
  - Voor de overdracht van de administratieve gegevens kan een actie noodzakelijk zijn vanuit de schoolbesturen. Aangezien het ontvangend schoolbestuur de administratie heeft ondergebracht bij Onderwijsbureau Meppel, dient een formele melding gedaan te worden aan het bureau. Na de melding draagt Onderwijsbureau Meppel zorg voor de administratieve overdracht van de betreffende gegevens.
  - Het ontvangend schoolbestuur zal de personeelsleden van de over te dragen school schriftelijk informeren over de overdracht (en indien gewenst het personeel van de ontvangende school). De eventuele gevolgen worden in het schrijven kenbaar gemaakt, waaronder het ontslag bij de huidige werkgever en de benoeming bij de nieuwe werkgever met behoud van alle rechten en plichten.
- Opmaken, tekenen en uitreiken nieuwe akten: middels de overdrachtsakte worden ook de personeelsleden overgedragen. Dit maakt het noodzakelijk dat alle personeelsleden van de over te dragen school uit hun betrekking worden ontslagen en tegelijkertijd een nieuwe benoeming ontvangen bij de nieuwe werkgever. Het bevoegde gezag dient ervoor te zorgen dat de nieuwe personeelsleden een nieuwe (getekende) akte ontvangen. Deze werkzaamheden zullen worden uitgevoerd door Onderwijsbureau Meppel.

---

<sup>1</sup> Geadviseerd wordt wel een afvloeiingslijst op te stellen, omdat binnen de cohorten van het lifo-stelsel wel van toepassing is.



- Conversie personeels- en salarisgegevens: de digitale historische gegevens van de voorganger worden overgezet naar het ontvangende schoolbestuur. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd door Onderwijsbureau Meppel. Na de formele overdracht is het niet meer mogelijk om met terugwerkende kracht te muteren in de data van het voormalig schoolbestuur.
- Melding instanties: het ontvangende schoolbestuur moet de overdracht melden aan:
  - Het Ministerie van OCW ten behoeve van de administratieve koppeling van de overgedragen school aan het ontvangende schoolbestuur. Daarvoor moet een afschrift van de akte van overdracht worden ingestuurd, naast de BRIN-kaart van de betreffende school. Onderwijsbureau Meppel verzorgt deze melding door het versturen van het BRIN-mutatief formulier en een afschrift van de overdrachtsakte.
  - Samenwerkingsverband Passend Onderwijs (indien gewenst).
- Bank(en): per datum van de overdracht van de school dient het saldo te worden overgedragen naar het ontvangend schoolbestuur. Facturen t.b.v. de over te dragen school binnengekomen na overdrachtsdatum worden dan door het ontvangend schoolbestuur (als rechtsopvolger) betaald. De bankrekeningen van de over te dragen school dienen op naam van het (ontvangende) schoolbestuur te worden gesteld per datum van overdracht. Indien er sprake is van opgenomen gelden/leningen dan wel uitstaande gelden/leningen, en deze worden overgenomen door het ontvangend bestuur, dan verdient het aanbeveling om dergelijke schulden dan wel vorderingen in de notariële akte op te nemen.
- Onderwijsbureau Meppel: per datum van overdracht dient Onderwijsbureau Meppel opdracht te hebben de procuratiematrix en de autorisaties (Tobias, ProActive en Youforce/OSS) te wijzigen of stop te zetten.
- Fusietoets primair onderwijs en fusie-effectrapportage (FER): Sinds 1 oktober 2011 geldt een nieuwe wettelijke regeling m.b.t. fusies in het onderwijs (art. 64 t/m 64d WPO). Dit heeft twee gevolgen, namelijk:
  - dat er (voorafgaand aan het fusiebesluit) door de betrokken schoolbesturen een FER moet worden opgemaakt en
  - dat er toestemming van de minister van OCW moet worden gevraagd, indien:
    - het een bestuurlijke fusie betreft waarbij 10 of meer scholen betrokken zijn of
    - het een scholenfusie betreft waarbij het totale aantal leerlingen van de betrokken scholen 500 of meer bedraagt.

Zoals al vermeld in paragraaf 3.1. is de toestemming van de minister van OCW in het geval van de overdracht en samenvoeging in Luttelgeest niet van toepassing, de FER echter wel.

In de FER dienen de volgende zaken te worden opgenomen:

- beoogde fusie en aanleiding voor de fusie:
  - beoogde fusie en fusieproces, tijdsbestek, motieven en alternatieven voor de fusie, te bereiken (gekwantificeerde) doelen van de fusie;
- communicatie over de fusie:
  - wijze waarop medezeggenschapsraden, raad van toezicht, personeel, ouders, leerlingen en externe belanghebbenden zijn en worden betrokken;
- gevolgen voor personeel, ouders en leerlingen en borgen van de menselijke maat:
  - omvang en organisatie na de fusie, overzichtelijkheid op locatieniveau, betrokkenheid van personeel, leerlingen en ouders, medezeggenschap, voorzieningen, arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid;

- o de effecten van de fusie op keuzevrijheid, diversiteit en bereikbaarheid;
- o kosten en baten van de fusie:
  - financiële en niet-financiële kosten en baten en de financiële risico's;
- o evaluatie van de fusie;
- o advies gemeente(n):
  - het advies van burgemeester en wethouders is een wettelijk verplichte bijlage.

De FER dient aan de medezeggenschapsraad te worden voorgelegd ter instemming en aan B&W voor advies.

### 3.2.2. Samenvoeging/fusie van scholen

Het ministerie van OCW stelt per periode van vijf jaar per gemeente de gemeentelijke opheffingsnorm vast. Hieronder wordt verstaan het minimaal benodigd aantal leerlingen dat een school moet hebben op de teldatum van 1 oktober voorafgaand aan het schooljaar om in aanmerking te komen voor rijksvergoeding. Indien het aantal leerlingen van een school gedurende drie achtereenvolgende jaren minder bedraagt dan de geldende opheffingsnorm, wordt de bekostiging van rijkswege beëindigd. Indien de gemiddelde schoolgrootte van alle onder het schoolbestuur vallende scholen minimaal gelijk is aan 10/6 maal de opheffingsnorm kan zo'n school nog voor bekostiging in aanmerking komen. De wettelijke minimale ondergrens voor instandhouding van een school is 23 leerlingen.

- Gevolgen schoolsluiting/opheffing (zonder samenvoeging): indien het aantal leerlingen al een aantal jaren terugloopt, staat het voortbestaan van de basisschool onder druk. Op relatief korte termijn is de mogelijkheid aanwezig dat de school zal moeten sluiten. De gevolgen van het sluiten van een school (op 1 augustus 2018) zijn:
  - a) de bekostiging van rijkswege wordt beëindigd met ingang van 1 augustus 2018;
  - b) de school wordt per 1 augustus 2018 opgeheven;
  - c) het personeel krijgt met ingang van 1 augustus 2018 ontslag;
  - d) het schoolgebouw vervalt per 1 augustus 2018 om niet aan de gemeente;
  - e) alle roerende zaken (incl. leer- en hulpmiddelen en meubilair) worden ingeleverd bij de gemeente, behalve die door het schoolbestuur uit eigen middelen zijn aangeschaft;
  - f) de niet bestede overheidsgelden moeten worden terugbetaald op moment dat de bekostiging van de laatste, onder het schoolbestuur vallende school wordt beëindigd.

De onder de punten a, c en e genoemde gevolgen kunnen (deels) worden voorkomen, indien schoolbesturen besluiten om de school (na overdracht) per 1 augustus 2018 samen te voegen met een onder het (ontvangende) schoolbestuur vallende basisschool.

- Gevolgen scholenfusie: Samenvoeging van twee scholen betekent dat één school wordt opgeheven en één school blijft bestaan. Het verschil tussen opheffing zonder samenvoeging en opheffing door samenvoeging bestaat hieruit, dat bij opheffing zonder samenvoeging het personeel wordt ontslagen wegens opheffing van de betrekking, terwijl bij opheffing door samenvoeging het aanwezige personeel van de op te heffen school overgaat naar de overblijvende school. De keus omtrent welke school wordt opgeheven en welke school blijft bestaan is volledig vrij en zuiver een administratieve zaak. Het gaat daarbij nadrukkelijk om de school als instituut en niet om zaken als het gebouw, de directiebenoeming etc. De te maken keus heeft in die zin ook geen enkele invloed op de bekostiging.

- Bijzondere bekostiging bij samenvoeging: scholen kunnen alleen op 1 augustus worden samengevoegd (Regeling samenvoeging scholen in het basisonderwijs en het (voortgezet) speciaal onderwijs d.d. 18-12-2002). Bij samenvoeging op 1 augustus 2018 wordt de bekostiging in principe ook beëindigd per 1 augustus 2018, maar de bekostiging van de materiële instandhouding (MI) loopt nog door tot 1 januari 2019. Bovendien kan in het geval van een samenvoeging door het schoolbestuur aanspraak worden gemaakt op zogenaamde 'samenvoegings- of fusiefaciliteiten'.
- Inventaris en gebouw: verder geldt dat bij samenvoeging de inventaris van de opgeheven school niet hoeft te worden ingeleverd bij de gemeente, maar dat alles kan worden meegenomen naar de andere school. Uiteraard vervalt ook bij samenvoeging één gebouw, om niet, aan de gemeente.
- Medezeggenschapsraad: de Wet op de Medezeggenschap Scholen (WMS) schrijft voor dat aan elke school één medezeggenschapsraad (MR) is verbonden. Dit betekent dat na de samenvoeging van de scholen één MR dient te worden gevormd voor de nieuwe school. De WMS schrijft niet voor op welke wijze deze MR tot stand dient te komen. In de regel worden beide MR-en samengevoegd als een 'voorlopige' MR. Deze voorlopige MR wordt binnen één schooljaar omgevormd tot een definitieve MR.
- Schooladministratie: fusie tussen twee scholen betekent dat ook alle administratieve gegevens dienen te worden samengevoegd.

## 4. Conclusies en aanbevelingen

### 4.1. Werkgroep Identiteit (WI)

#### Conclusies

- 1) De werkgroep heeft geen belemmeringen geconstateerd die een overdracht van CBS De Rank naar Aves en een samenvoeging met SWS De Klipper in de weg staan.
- 2) De dagelijkse structurele aandacht voor identiteitsontwikkeling van kinderen op CBS De Rank: aandacht voor identiteitsontwikkeling als dagelijks terugkerend en stevig verankerd onderdeel van je dag met kinderen. Denk aan dagopening, dagelijks aandacht voor delen uit Trefwoord, gebed/stilte bij het eten, etc. Aandachtspunt hierbij is dat dit vanuit een brede en open benadering wordt ingezet.
- 3) De diversiteit van lessen Leren Leven op SWS De Klipper: de kracht van het concept Leren Leven is aandacht voor alle levensbeschouwelijke stromingen, vanuit thema's uit de leefwereld van kinderen met oog voor overeenkomsten en verbindingen, waar mogelijk vanuit een 'binnenperspectief' door een insider. Aandachtspunt hierbij: een grotere rol voor de groepsleerkracht tijdens de lessen en naar aanleiding van de lessen binnen het thema meer onderwijsactiviteiten verzorgen.

#### Aanbevelingen

- 1) Onderzoek als team hoe de bestaande concepten (Leren Leven) en methoden (Trefwoord) elkaar kunnen versterken. De werkgroep ziet de meerwaarde van het project Leren Leven. We maken hierbij wel de kanttekening dat de manier waarop dit momenteel op SWS De Klipper wordt ingezet, te mager is voor het realiseren van de doelen zoals deze in dit document beschreven zijn. Er zal dus gekeken moeten worden naar een uitbreiding en nadere verdieping. Tevens moet het team bekijken in hoeverre en op welke manier het materiaal van Trefwoord een rol kan (blijven) spelen binnen de nieuwe school. De dagelijkse aandacht voor levensbeschouwing en de aandacht voor de christelijke traditie zijn sterke punten van Trefwoord die terug zullen moeten blijven komen in de nieuwe school.  
De kaders die we hierbij aanreiken:
  - Zorg dat aandacht voor identiteitsontwikkeling dagelijks terugkomt.
  - De externe expertise van de vakleerkrachten G/HVO heeft meerwaarde die we graag behouden.
  - De leerkrachten moeten uiteindelijk met elkaar de keuzes maken voor identiteitsgebonden onderwijs dat passend is.
  - Wees helder in de keuze van je thema's: zorg voor één duidelijke rode draad (twee thema's naast of door elkaar werkt verwarrend voor kinderen).
  - Maak voldoende tijd voor overleg en om samen onderwijs te ontwikkelen, voor iedereen in het team.
  - Faciliteer een paar teamleden om Leren Leven en Trefwoord of andere bronnen passend te maken.
  - Besteed daarbij bijzondere aandacht aan levensbeschouwelijk onderwijs voor kleuters.
  - Zoek hierbij de verbinding met andere Samenwerkingsscholen binnen Aves.
- 2) Werk als team vormen uit voor stilte en bezinning door de dag heen: zorg voor een ritueel om de dag te beginnen en af te sluiten met de volgende ingrediënten:
  - contact maken met de kinderen;
  - een moment van bezinning creëren;
  - maak gebruik van verschillende inspirerende bronnen.



- 4) Zorg voor een moment van stilte voor en na het eten:
  - Zorg dat er op een respectvolle manier stilte is, die voor àlle kinderen als waardevol en belangrijk wordt gebracht (dus niet alleen dat de kinderen stil moeten zijn omdat sommigen willen bidden).
  - Nodig kinderen die dat willen uit om voor zichzelf te bidden.
- 3) Ontwikkel religieuze en maatschappelijke feesten en vieringen verder door:
  - Investeer tijd in het samen doorontwikkelen van de al samen gevierde vieringen (Kerstmis en Pasen), en leg deze langs de inhoudelijke uitgangspunten. Zoek hier passende (identiteits)begeleiding bij.
  - Kijk per jaar op welke manier de feesten die nu nog niet (samen) gevierd worden aan bod komen, als viering schoolbreed en/of als onderwerp waar aandacht voor is in de klas. Betrek hierbij:
    - viermomenten uit de beide christelijke tradities (bijv. Biddag, Dankdag, Pinksteren, Carnaval, Allerzielen);
    - vieringen uit de wereldgodsdiensten (bijv. Suikerfeest, Offerfeest, Divali);
    - maatschappelijke vieringen (bijv. 4 en 5 mei, koningsdag, kinderrechten dag).
  - Maak (meer)jaarlijks een keuze voor het aanbod in vieringen. Dat kan bijvoorbeeld d.m.v. een vieringenkalender waarbij de diverse vieringen over meerdere jaren zijn verspreid.
- 5) Benut de kwaliteiten van leerkrachten met verschillende achtergronden: niet iedere leerkracht hoeft precies hetzelfde te doen op dezelfde manier. Vanuit verschillen in kwaliteiten, kennis, bagage én vanuit verschillen in identiteit kan steeds gekeken worden hoe zaken worden opgepakt, bijvoorbeeld met betrekking tot bidden, het vertellen van Bijbelverhalen of bij vieringen. Hierbij kan schoolbreed en groepsdoorbroken steeds onderzocht worden wat passend is.
- 6) Stel een identiteitscommissie in: deze houdt toezicht op identiteit in brede zin en toetst de kaders in het identiteitsdocument. Hierin zijn ouders en leerkrachten van de drie verschillende denominaties gelijkwaardig vertegenwoordigd. Deze commissie wordt ingesteld voor onbepaalde tijd. De samenstelling van de commissie naar denominatie kan onderwerp van gesprek zijn als daar inhoudelijke redenen voor zijn. Er is een nog nader te bepalen relatie met de MR. Om de korte lijn met het team te houden bevelen we aan dat ook leerkrachten deel uitmaken van de identiteitscommissie. De huidige werkgroep spreekt de wens uit dat er met het oog op continuïteit deels sprake is van bemensing van de identiteitscommissie door leden van de werkgroep.
- 7) De werkgroep adviseert om het identiteitsdocument 'Met behoud van verschillen de neuzen dezelfde kant op' (bijlage 6.1) als uitgangspunt te hanteren voor het maken van verdere keuzes.

#### 4.2. Werkgroep Onderwijs en Schoolorganisatie (WOS)

##### Conclusies

- 1) De werkgroep concludeert dat er vooral overeenkomsten zijn in missie en visie. Er zijn geen onoverkomelijke verschillen die een fusie in de weg staan.
- 2) Er is een breed gedragen, gezamenlijk beeld van de invulling en werkwijze in grote lijnen van de (toekomstige) school. Dit beeld vormt een goede basis om keuzes uit te werken.
- 3) Er zal nog veel –concreet- moeten worden uitgewerkt vóór het nieuwe schooljaar.

### **Aanbevelingen**

- 1) De werkgroep adviseert de Colleges van Bestuur positief te besluiten m.b.t. de fusie van beide scholen.
- 2) De werkgroep adviseert om niet te lang te wachten met de besluitvorming, ook gezien de tijd die nodig is voor de praktische uitwerking van de samenvoeging van beide scholen. Het is te overwegen om de directeur alvast toestemming te geven om zaken hiervoor in gang te zetten, zodat er weinig tijd verloren gaat. In datzelfde kader is het volgens de werkgroep ook wenselijk dat in februari bekend is welke personen het team zullen vormen van de nieuwe school.
- 3) De werkgroep adviseert om 'het verhaal van de school' (bijlage 6.2.) als uitgangspunt te hanteren voor het maken van keuzes (m.b.t. huisvesting, personeel, aanbod enz.).
- 4) De werkgroep adviseert om de bijlage 6.3 te hanteren als routekaart naar de nieuwe school: welke zaken moeten vóór 1 augustus 2018 ingevuld zijn (denk aan de keuze voor methodes, afstemming werkwijzen/aanpak, groepsindeling, schoolgids etc.) en wat kan later. Met deze lijst heeft de werkgroep een voorzet gemaakt, het is een groeidocument dat kan worden aangevuld. Keuzes in dit kader hebben volgens de werkgroep een tijdelijk, voorlopig karakter: werkende weg kan na evaluatie andere keuzes gemaakt worden en iets worden bijgesteld/verdiept/gewijzigd.
- 5) De Werkgroep adviseert om aan het eind van het schooljaar een ouderinformatieavond te organiseren waarin concreter wordt gepresenteerd hoe het er volgend schooljaar uit ziet (groepsindeling, leerkrachten, werkwijzen enz.). Hier kan ook de nieuwe website/naam worden gepresenteerd. De schooltijden van de nieuwe school zouden in een zo vroeg mogelijk stadium moeten worden gecommuniceerd met ouders.

### **4.3. Werkgroep Personeel en Rechtspositie (WPR)**

#### **A. Conclusies**

- 1) De werkgroep heeft geen belemmeringen geconstateerd die een overdracht van CBS De Rank naar Aves en een samenvoeging met SWS De Klipper in de weg staan.
- 2) Personele gevolgen van de overdracht van CBS De Rank naar Aves: de werkgroep heeft na inventarisatie bij de personeelsleden bij SCPO geconcludeerd dat er binnen één jaar na 1 augustus 2018 geen personeelsleden zijn, die 12 ½, 25 of 40 jaar in dienst zijn bij SCPO. Voor de bestuursoverdracht zijn geen aanvullende afspraken nodig.
- 3) Scholing en opleidingen: indien er al een opleiding/scholing is gestart voor 1 augustus 2018 en de opleiding/scholing wordt niet voltooid of het personeelslid vertrekt binnen 3 jaar na voltooiing dan ontstaat er een terugbetalingsverplichting aan Aves.
- 4) Formatieberekening: op basis van het formatieoverzicht kunnen we concluderen dat SCPO wtf = 3.3035 formatie (GLE) moet overdragen/bijdragen aan de nieuwe school.
- 5) Mobiliteit: het protocol is bij beide besturen in hoofdlijnen gelijkwaardig
- 6) Afvloeiingssystematiek en – lijst: de afvloeiing dient plaats te vinden binnen de categorieën uitwisselbare functies en over de leeftijdscohorten (het zogenaamde afspiegelingbeginsel).
- 7) Taakbeleid: er zijn in de beleidsdocumenten van de beide besturen verschillen geconstateerd in de berekening van de lesgevende uren. Dit heeft te maken met het feit dat het beleidsdocument van SCPO niet is aangepast op de nieuwe cao PO en nog uitgaat van de oude 'adv-uren'.
- 8) Op weg naar een informele samenwerkingschool: de samenvoegingsfaciliteiten wordt toegekend aan de school die het aanvraagt, conform het financieel beleid van Aves (art.4.3) blijven deze gelden toegewezen aan de school.

## B. Aanbevelingen

- 1) Personele gevolgen van de overdracht van CBS De Rank naar Aves: aangezien de rechtspositionele gevolgen voor de personeelsleden van CBS De Rank zeer klein zijn is het niet noodzakelijk om DGO voeren.
- 2) Terugkeergarantie: voor 1 februari 2019 moeten de personeelsleden kenbaar hebben gemaakt of zij voor het schooljaar 2019-2020 weer terug willen naar het 'oude' schoolbestuur.
- 3) Scholing en opleidingen: in uitzonderlijke situaties zal er een studie moeten worden terugbetaald. Aves zal dan de gelden terugvorderen en aan SCPO een evenredig bedrag (tot ten hoogste de gelden die zijn uitbetaald) overmaken.
- 4) Formatieberekening: indien SCPO minder GLE overdraagt aan de nieuwe samenwerkingschool is het reëel een deel van de bijzondere bekostiging aan SCPO over te dragen. Indien SCPO meer GLE overdraagt zal er vanuit SCPO een bekostiging passend bij het meerdere moeten worden bijgedragen aan Aves. Op basis van de bekostiging van de nieuwe samenwerkingschool zou SCPO, maximaal 32.23% van 7.8029 GLE moeten overdragen (2.5218 GLE) overdragen aan Aves.
- 5) Formatie-inzet: geadviseerd wordt om minimaal 20% van de beschikbare formatie beschikbaar te stellen voor iedere denominatie. Het overige deel (40%) is dan vrij inzetbaar.
- 6) Mobiliteit: bij personeelsleden die per 1 augustus 2018 overgaan naar Aves adviseert de werkgroep om geen assessment af nemen.
- 7) Taakbeleid: aangezien er in de nieuwe samenwerkingschool een groeiende samenwerking moet ontstaan tussen de personeelsleden van SCPO en Aves en de bij behorende ouderraden en leerlingen, is het wenselijk om de invulling van het taakbeleid af te stemmen met de PMR.
- 8) Op weg naar een informele samenwerkingschool: de overdracht van de CBS De Rank naar Aves heeft voor de personeelsleden van CBS De Rank nagenoeg geen rechtspositionele gevolgen. Waar een groter uitdaging ligt is de samenwerking met de collega's van Aves en de ouderraden van de SWS De Klipper om te komen tot een nieuwe samenwerkingschool in het dorp Luttelgeest, waarbij de samenwerking binnen de nieuwe samenwerkingschool een weerspiegeling moet zijn van het dorp. Een school waar ouders, leerkrachten en kinderen trots op mogen zijn en zich thuis voelen.

### 4.4. Werkgroep Financiën & Materieel & Huisvesting (WFMH)

#### A. Conclusies

- 1) De werkgroep concludeert dat er t.a.v. financiën en huisvesting geen belemmeringen zijn voor een overdracht van CBS De Rank naar Aves en een samenvoeging met SWS De Klipper.
- 2) Om in de toekomst als één school door te kunnen gaan is er uitbreiding van het toekomstige gebouw nodig, onafhankelijk van de keuze voor het gebouw.
- 3) Met de ontvangst van de samenvoegingsfaciliteiten is er voldoende ruimte om de komende jaren een sluitende begroting te kunnen leveren.
- 4) Voor de overdracht zal een deel van de reserves van SCPO aan de CBS De Rank toegerekend moeten worden (68,25/1936,25<sup>e</sup> deel), die vervolgens meegaan in de overdracht. Op basis van de voorlopige cijfers van SCPO over het boekjaar 2017, betreft dit € 184.000,-.
- 5) De lopende contracten zullen nog nader onder de loep genomen moeten worden, daarin zullen nog keuzes gemaakt moeten worden (m.n. afhankelijk van gebouwsituatie).
- 6) De inventaris, ICT en olp wordt overgedragen naar de nieuwe samenwerkingschool, waarbij de werkgroep adviseert v.w.b. het meubilair het bestaande (nieuwe) meubilair van SWS De Klipper uit te breiden in de nieuwe samenwerkingschool.
- 7) SWS De Klipper heeft een zelfstandige oudervereniging, bij CBS De Rank lopen de ouderbijdragen via de exploitatie van SCPO.

## **B. Aanbevelingen**

- 1) Voor de samenwerkingsschool het beleid van Aves t.a.v. financiën en huisvesting volgen.
- 2) Op korte termijn een definitieve keuze voor het gebouw maken, waarbij de voorkeur uitgaat naar de huidige locatie van CBS De Rank.
- 3) De aanwezige reserves van SCPO toerekenen aan CBS De Rank op basis van de eerdergenoemde verhouding (68,25/1936,25<sup>e</sup> deel)
- 4) De ouders van CBS De Rank laten aansluiten bij de oudervereniging van de nieuwe samenwerkingsschool en het saldo van de ouderbijdragen van CBS De Rank bij SCPO, overdragen aan de oudervereniging van de nieuwe school.
- 5) Omdat veel investeringen pas in 2019 zullen plaatsvinden, de huidige begroting van SWS De Klipper ongewijzigd houden.
- 6) De huidige contracten nalopen en opzeggen daar waar dat al mogelijk is. Hou hierbij rekening met het feit dat er in eerste instantie waarschijnlijk nog 2 locaties zullen zijn.
- 7) Het nieuwe meubilair van SWS De Klipper aanvullen zodat er één type meubilair gebruikt wordt in de nieuwe samenwerkingsschool.

## **4.5. Werkgroep Bestuur & Organisatie (WBO)**

### **Conclusies**

- 1) In wet- en regelgeving, statuten en reglementen van beide stichtingen/scholen zijn geen belemmeringen gevonden voor de overdracht en de samenvoeging.
- 2) De onderzochte documenten behoeven geen aanpassing in het kader van de overdracht en de samenvoeging, behoudens soms aanpassing van de naam van de school.
- 3) Na de samenvoeging is wettelijk één mr verplicht.

### **Aanbevelingen**

- 1) Voor het begin van het nieuwe schooljaar (vervolg)afspraken maken m.b.t communicatie, overlegstructuren, ouderbetrokkenheid/contacten en externe contacten, evenals over de organisatie en kosten van de tussenschoolse opvang (tso).
- 2) Aan het einde van het schooljaar 2017-2018 alle leerling-gegevens e.d. van CBS De Rank overdragen aan SWS De Klipper.
- 3) Bij de start van het schooljaar 2018-2019 starten met een 'voorlopige' mr, gevormd uit de beide samengevoegde mr-en. Lopende het schooljaar komen tot een definitieve mr d.m.v. verkiezingen.
- 4) De MR evalueert minimaal één keer per jaar met de identiteitscommissie.
- 5) Gedurende het schooljaar 2018-2019 wordt drie keer, onder leiding van een identiteitsbegeleider, met het schoolteam geëvalueerd en vindt eventueel bijstelling plaats.
- 6) Na twee jaar de fusie evalueren met de relevante gremia.



## 5. Deelrapportages werkgroepen

### 5.1. Algemeen

Zoals in hoofdstuk 2.3. is aangegeven, heeft de stuurgroep meerdere werkgroepen ingesteld. Elke werkgroep had de opdracht om de gevolgen van de samenvoeging van de scholen CBS De Rank en SWS De Klipper - tot een informele samenwerkingschool - te onderzoeken, in beeld te brengen en vervolgens een (deel)rapportage uit te brengen aan de stuurgroep (iedere werkgroep specifiek voor het eigen beleidsterrein). Een advies aan de stuurgroep, hoe de implementatie vorm te geven, vormde een onderdeel van de rapportage. De rapportages van de werkgroepen zijn beoordeeld door de stuurgroep en verwerkt in de eindnotitie.

### 5.2. Samenstelling werkgroepen

De werkgroepen worden als volgt samengesteld:

- Werkgroep Identiteit (WI/6 leden):
  - 2 personeelsleden (van beide scholen 1);
  - 3 ouders (van 3 verschillende denominaties) en
  - 1 deskundige namens de besturen
- Werkgroep Onderwijs & Schoolorganisatie (WOS/9 leden):
  - 2 directeuren (waarvan 1 directeur als voorzitter);
  - 4 personeelsleden (van beide scholen 2);
  - 2 ouders (van beide scholen 1) en
  - 1 deskundige van Onderwijsbureau Meppel
- Werkgroep Personeel & Rechtspositie (WPR/5 leden):
  - 2 P&O-ers (van beide scholen 1)
  - 2 personeelsleden (van beide scholen 1) en
  - 1 deskundige van Onderwijsbureau Meppel
- Werkgroep Financiën & Materieel & Huisvesting (WFMH/3 leden):
  - 2 directeuren (waarvan 1 directeur als voorzitter) en
  - 1 deskundige van Onderwijsbureau Meppel
- Werkgroep Bestuur & Organisatie (WBO/1 lid):
  - 1 deskundige van Onderwijsbureau Meppel

Eén van de leden is aangewezen als voorzitter van de werkgroep; deze was tevens lid van de stuurgroep. Daar waar de directeur van de school deel heeft uitgemaakt van de werkgroep, is deze automatisch voorzitter van de werkgroep geweest. Bij de samenstelling van de werkgroepen is zoveel mogelijk aangesloten bij ieders deskundigheid respectievelijk verantwoordelijkheid. De keuze v.w.b. de ouders is gemaakt door de directeuren in overleg met de voorzitters van de medezeggenschapsraden en de keuze v.w.b. de personeelsleden door de directeuren i.o.m. de teams.

In de paragrafen 5.2. tot en met 5.6. van dit hoofdstuk vindt u de uitwerkingen van de diverse werkgroepen.

### 5.3. Uitwerking Werkgroep Identiteit (WI)

#### A. Onderzoek

Er zijn vier bijeenkomsten geweest met de werkgroep, die via de volgende stappen hebben geleid tot het definitieve identiteitsdocument:

- kennismaken;
- verkennen van waarden en doelen voor het eindprofiel van leerlingen in groep 8;
- over en weer informeren over bestaande methoden en werkwijzen;
- verkennen van aanpassingen en vernieuwingen t.o.v. huidige situatie;
- gezamenlijk voorbereiden en verzorgen van presentatie op de ouderavond;
- uitwisselen van ideeën met leerkrachten en directie van twee bestaande samenwerkingscholen in de regio.

#### B. Bevindingen

Er is gestart met het formuleren van gewenste einddoelen op het gebied van identiteitsontwikkeling en levensbeschouwelijke ontwikkeling voor de leerlingen in groep 8. Deze zijn:

- IK / ontwikkeling van de individuele identiteit van de leerlingen.  
Kinderen worden op school begeleid in het ontwikkelen van hun eigen identiteit. De school voedt daarbij, samen met de ouders, de groei van de eigen 'wortels' van de kinderen. Vanuit deze veilige basis groeit hun zelfvertrouwen en hun inzicht in hun eigen kwetsbaarheid, kracht en talenten. Zo ontwikkelen ze hun eigen innerlijke 'wegwijzer' en leren ze zelfredzaam op eigen benen te staan en zich te verhouden tot en verbinden met wat ze tegen gaan komen in de wereld.
- WIJ / Hoe gaan wij met elkaar om?  
Op school heerst een positief pedagogisch klimaat, waarin kinderen zich veilig voelen en ruimte krijgen om zichzelf te zijn. Het plezier in het samenzijn, samenwerken, en de intentie om elkaar te helpen wordt steeds gestimuleerd en voorgeleefd.
- De school en/in de samenleving.  
Op school leren de kinderen om goed om te gaan met verschillen in levensbeschouwing; zowel godsdienstige verschillen als verschillen in je persoonlijke kijk op het leven. Ze leren niet alleen hier goed mee om te gaan binnen de school, maar ook omgaan met deze verschillen in de samenleving. Onder 'goed omgaan' verstaan we dat zij niet alleen kennis hebben van levensbeschouwelijke verschillen, maar deze ook respecteren én waarderen dat de ander anders is. Kinderen ervaren zo de meerwaarde van diversiteit en kunnen vanuit hun eigen levensbeschouwelijke 'wortels' (zie 1) op een constructieve manier omgaan met verschillen.
- De plek van geloof in de school.  
Op school is er dagelijks aandacht voor identiteitsontwikkeling van de kinderen in brede zin. Het vertellen van levensbeschouwelijke verhalen uit verschillende religieuze tradities heeft hier een belangrijke plek in.

Deze doelen zijn uitgewerkt naar de volgende uitgangspunten:

1. De school zorgt voor kennismaking met alle levensbeschouwelijke stromingen zoals vastgelegd in de kerndoelen. Dit is niet alleen vrijblijvende/objectieve kennisoverdracht, maar er is ook aandacht voor betekenisgeving door kinderen zelf. De groepsleerkracht heeft hierbij een sleutelrol.
2. De school heeft bijzondere aandacht voor de protestant-christelijke en katholieke traditie en voor de kernwaarden van het openbaar onderwijs waar de scholen uit voortkomen, maar niet met het doel om kinderen te socialiseren binnen deze tradities.

*Met andere woorden:*

*De leerkracht leeft voor en draagt uit dat je zelf mag weten welke betekenis je geeft en waarde je hecht aan het gebodene. Zij brengt daarbij naar voren dat iedereen mag geloven wat hij wil en benadrukt dat het ene niet beter is dan het andere. Zij zal kinderen nooit in een loyaliteitsconflict ten opzichte van ouders brengen. Zij zal kinderen desgevraagd vertellen wat zij zelf gelooft, en daarbij benadrukken dat dat haar eigen geloof/zienswijze is, en dat het kind zelf mag kiezen en/of thuis mag vragen hoe daar betekenis wordt gegeven aan wat wordt aangeboden.*

3. School is samen met ouders verantwoordelijk voor de identiteitsontwikkeling van kinderen. De krachten van de ouders zijn daarbij het voeden van de 'wortels' van de kinderen en het zorgen voor een stevige levensbeschouwelijke (of indien gewenst: specifiek godsdienstige) basis. De kracht van de school is het structureel aandacht geven aan de levensbeschouwelijke ontwikkeling van kinderen en het stimuleren van de ontmoeting met andere levensbeschouwelijke perspectieven dan de eigen.

### **C. Conclusies**

Beide scholen hebben sterke kanten, die verder doorontwikkeld kunnen worden om aan de bovenstaande doelen te kunnen werken.

- 1) De werkgroep heeft geen belemmeringen geconstateerd die een overdracht van CBS De Rank naar en een samenvoeging met SWS De Klipper in de weg staan.
- 2) De dagelijkse structurele aandacht voor identiteitsontwikkeling van kinderen op CBS De Rank: aandacht voor identiteitsontwikkeling als dagelijks terugkerend en stevig verankerd onderdeel van je dag met kinderen. Denk aan dagopening, dagelijks aandacht voor delen uit Trefwoord, gebed/stilte bij het eten, etc. Aandachtspunt hierbij (volgend uit de uitgangspunten hierboven) is dat dit vanuit een brede en open benadering wordt ingezet.
- 3) De diversiteit van lessen Leren Leven op SWS De Klipper: de kracht van het concept Leren Leven is aandacht voor alle levensbeschouwelijke stromingen, vanuit thema's uit de leefwereld van kinderen met oog voor overeenkomsten en verbindingen, waar mogelijk vanuit een 'binnenperspectief' door een insider. Aandachtspunt hierbij: een grotere rol voor de groepsleerkracht tijdens de lessen en naar aanleiding van de lessen binnen het thema meer onderwijsactiviteiten verzorgen.

### **D. Aanbevelingen**

- 1) Onderzoek als team hoe de bestaande concepten (Leren Leven) en methoden (Trefwoord) elkaar kunnen versterken. De werkgroep ziet de meerwaarde van het project Leren Leven. We maken hierbij wel de kanttekening dat de manier waarop dit momenteel op SWS De Klipper wordt ingezet, te mager is voor het realiseren van de doelen zoals deze in dit document beschreven zijn. Er zal dus gekeken moeten worden naar een uitbreiding en nadere verdieping. Tevens moet het team bekijken in hoeverre en op welke manier het materiaal van Trefwoord een rol kan (blijven) spelen binnen de nieuwe school. De dagelijkse aandacht voor levensbeschouwing en de aandacht voor de christelijke traditie zijn sterke punten van Trefwoord die terug zullen moeten blijven komen in de nieuwe school.

De kaders die we hierbij aanreiken:

- Zorg dat aandacht voor identiteitsontwikkeling dagelijks terugkomt.
- De externe expertise van de vakleerkrachten G/HVO heeft meerwaarde die we graag behouden.
- De leerkrachten moeten uiteindelijk met elkaar de keuzes maken voor identiteitsgebonden onderwijs dat passend is.
- Wees helder in de keuze van je thema's: zorg voor één duidelijke rode draad (twee thema's naast of door elkaar werkt verwarrend voor kinderen).

- Maak voldoende tijd voor overleg en om samen onderwijs te ontwikkelen, voor iedereen in het team.
  - Faciliteer een paar teamleden om Leren Leven en Trefwoord of andere bronnen passend te maken.
  - Besteed daarbij bijzondere aandacht aan levensbeschouwelijk onderwijs voor kleuters.
  - Zoek hierbij de verbinding met andere Samenwerkingsscholen binnen Aves.
- 2) Werk als team vormen uit voor stilte en bezinning door de dag heen: zorg voor een ritueel om de dag te beginnen en af te sluiten met de volgende ingrediënten:
- contact maken met de kinderen;
  - een moment van bezinning creëren;
  - maak gebruik van verschillende inspirerende bronnen.
- 3) Zorg voor een moment van stilte voor en na het eten:
- Zorg dat er op een respectvolle manier stilte is, die voor àlle kinderen als waardevol en belangrijk wordt gebracht (dus niet alleen dat de kinderen stil moeten zijn omdat sommigen willen bidden).
  - Nodig kinderen die dat willen uit om voor zichzelf te bidden.
- 4) Ontwikkel religieuze en maatschappelijke feesten en vieringen verder door:
- Investeer tijd in het samen doorontwikkelen van de al samen gevierde vieringen (Kerstmis en Pasen), en leg deze langs de inhoudelijke uitgangspunten. Zoek hier passende (identiteits)begeleiding bij.
  - Kijk per jaar op welke manier de feesten die nu nog niet (samen) gevierd worden aan bod komen, als viering schoolbreed en/of als onderwerp waar aandacht voor is in de klas. Betrek hierbij:
    - viermomenten uit de beide christelijke tradities (bijv. Biddag, Dankdag, Pinksteren, Carnaval, Allerzielen);
    - vieringen uit de wereldgodsdiensten (bijv. Suikerfeest, Offerfeest, Divali);
    - maatschappelijke vieringen (bijv. 4 en 5 mei, koningsdag, kinderrechten dag).
  - Maak (meer)jaarlijks een keuze voor het aanbod in vieringen. Dat kan bijvoorbeeld d.m.v. een vieringenkalender waarbij de diverse vieringen over meerdere jaren zijn verspreid.
- 5) Benut de kwaliteiten van leerkrachten met verschillende achtergronden: niet iedere leerkracht hoeft precies hetzelfde te doen op dezelfde manier. Vanuit verschillen in kwaliteiten, kennis, bagage én vanuit verschillen in identiteit kan steeds gekeken worden hoe zaken worden opgepakt, bijvoorbeeld met betrekking tot bidden, het vertellen van Bijbelverhalen of bij vieringen. Hierbij kan schoolbreed en groepsdoorbroken steeds onderzocht worden wat passend is.
- 6) Stel een identiteitscommissie in: deze houdt toezicht op identiteit in brede zin en toetst de kaders in het identiteitsdocument. Hierin zijn ouders en leerkrachten van de drie verschillende denominaties gelijkwaardig vertegenwoordigd. Deze commissie wordt ingesteld voor onbepaalde tijd. De samenstelling van de commissie naar denominatie kan onderwerp van gesprek zijn als daar inhoudelijke redenen voor zijn. Er is een nog nader te bepalen relatie met de MR. Om de korte lijn met het team te houden bevelen we aan dat ook leerkrachten deel uitmaken van de identiteitscommissie. De huidige werkgroep spreekt de wens uit dat er met het oog op continuïteit deels sprake is van bemensing van de identiteitscommissie door leden van de werkgroep.
- 7) De werkgroep adviseert om het identiteitsdocument 'Met behoud van verschillen de neuzen dezelfde kant op' (bijlage 6.1) als uitgangspunt te hanteren voor het maken van verdere keuzes.

### **E. Vervolgacties**

- 1) Plan nog in het schooljaar 2017-2018 één of meer studiedagen om het team mee te nemen in het mee ontwikkelen en eigen maken van het identiteitsconcept.
- 2) Faciliteer teamleden om Leren Leven en Trefwoord of andere bronnen passend te maken.
- 3) Werk als team vormen uit voor stilte en bezinning door de dag heen.
- 4) Zorg de komende jaren voor structurele scholing én dialoog met elkaar over identiteit(sonderwijs).

## **5.4. Uitwerking Werkgroep Onderwijs en Schoolorganisatie (WOS)**

### **A. Onderzoek**

De werkgroep heeft tot opdracht om de gevolgen van de samenvoeging van de scholen CBS De Rank en SWS De Klipper tot een informele samenwerkingschool op het terrein van onderwijs te onderzoeken, in beeld te brengen en vervolgens een rapportage uit te brengen aan de stuurgroep. Het gaat hierbij om onderwerpen als missie/visie en waarden, het pedagogisch/didactisch klimaat van de school (de omgang met elkaar), de wijze van onderwijs geven (concept), de organisatie in groepen, de onderwijshouding, de wijze waarop je vorderingen van leerlingen bijhoudt, de rol van ouders binnen de school en hoe je communiceert en de samenwerking met tso/bsv/kinderopvang.

### **B. Bevindingen**

De werkgroep heeft niet gezocht naar knelpunten (die een fusie zouden kunnen tegenhouden), maar gekeken of er een basis is om samen iets nieuws te starten. Centraal stond de vraag 'is het mogelijk om op grond van een gedragen, gezamenlijke visie praktisch vorm en inhoud te geven aan de nieuwe 'samen' school?' In de uitwerking is het oude (even) losgelaten om samen te bouwen aan iets nieuws dat past bij Luttelgeest. Mochten er onoverkomelijke verschillen zijn, dan zijn dit ook de knelpunten die een samenwerking bemoeilijken.

Er zijn diverse activiteiten ondernomen om de onderzoeksopdracht uit te werken. Er is gestart met een oriëntatie op een gezamenlijke visie en uitgangspunten binnen de werkgroep. Dit is getoetst aan de wensen en beelden van leerkrachten, ouders en kinderen (groep 6, 7 en 8) door middel van een korte vragenlijst en gesprekstafels rondom onderwerpen als organisatie, aanbod, ICT en de relatie school-ouders. Leerlingen hebben gebrainstormd over de 'droomschool'. De werkgroep heeft vervolgens deze input verwerkt tot één verhaal, het verhaal van de school (zie bijlage 6.2). Dit is gepresenteerd op de informatieavond in december 2017.

### **C. Conclusies**

- 1) De werkgroep concludeert dat er vooral overeenkomsten zijn in missie en visie. Er zijn geen onoverkomelijke verschillen die een fusie in de weg staan.
- 2) Er is een breed gedragen, gezamenlijk beeld van de invulling en werkwijze in grote lijnen van de (toekomstige) school. Dit beeld vormt een goede basis om keuzes uit te werken.
- 3) Er zal nog veel -concreet- moeten worden uitgewerkt vóór het nieuwe schooljaar.

### **D. Aanbevelingen**

- 1) De werkgroep adviseert de Colleges van Bestuur positief te besluiten m.b.t. de fusie van beide scholen.
- 2) De werkgroep adviseert om niet te lang te wachten met de besluitvorming, ook gezien de tijd die nodig is voor de praktische uitwerking van de samenvoeging van beide scholen. Het is te overwegen om de directeur alvast toestemming te geven om zaken hiervoor in gang te zetten, zodat er weinig tijd verloren gaat. In datzelfde kader is het volgens de werkgroep ook wenselijk dat in februari bekend is welke personen het team zullen vormen van de nieuwe school.

- 3) De werkgroep adviseert om 'het verhaal van de school' (bijlage 6.2.) als uitgangspunt te hanteren voor het maken van keuzes (m.b.t. huisvesting, personeel, aanbod enz.).
- 4) De werkgroep adviseert om de bijlage 6.3 te hanteren als routekaart naar de nieuwe school: welke zaken moeten vóór 1 augustus 2018 ingevuld zijn (denk aan de keuze voor methodes, afstemming werkwijzen/aanpak, groepsindeling, schoolgids etc.) en wat kan later. Met deze lijst heeft de werkgroep een voorzet gemaakt, het is een groeidocument dat kan worden aangevuld. Keuzes in dit kader hebben volgens de werkgroep een tijdelijk, voorlopig karakter: werkende weg kan na evaluatie andere keuzes gemaakt worden en iets worden bijgesteld/verdiept/gewijzigd.
- 5) De Werkgroep adviseert om aan het eind van het schooljaar een ouderinformatieavond te organiseren waarin concreter wordt gepresenteerd hoe het er volgend schooljaar uit ziet (groepsindeling, leerkrachten, werkwijzen enz.). Hier kan ook de nieuwe website/naam worden gepresenteerd. De schooltijden van de nieuwe school zouden in een zo vroeg mogelijk stadium moeten worden gecommuniceerd met ouders.

## 5.5. Uitwerking Werkgroep Personeel en Rechtspositie (WPR)

### A. Onderzoek

De werkgroep Personeel en Rechtspositie heeft een aantal keren overleg gevoerd. Tijdens dit overleg zijn de gevolgen van de bestuursoverdracht besproken en is de samenvoeging van de nieuwe samenwerkingsschool aan de orde geweest. Tevens hebben we de personele gevolgen besproken van de formatie van de nieuwe samenwerkingsschool. Hierbij hebben we ook overleg gehad met de werkgroep Financiën & Materieel en Huisvesting.

### B. Bevindingen

- 1) Personele gevolgen van de overdracht van CBS De Rank naar Aves: de rechtspositionele gevolgen zijn zeer beperkt. Er zijn wel verschillen geconstateerd tussen de protocollen en bestuursbijdragen van beide besturen (jubilea, afscheid van medewerkers), maar ook deze zijn zeer beperkt. De bijdragen aan de diverse gelegenheden zijn gelijkwaardig.
- 2) Terugkeergarantie: vanuit Aves is er individueel met de betrokken personeelsleden van SCPO overleg gevoerd over de overdracht van CBS De Rank naar Aves. Tot nu toe (14 februari 2018) zijn er 4 personeelsleden die niet meegaan
- 3) Scholing en opleidingen: er is een beperkt aantal werknemers waarbij er een terugbetalingsverplichting van de opleiding zou kunnen ontstaan.
- 4) Formatieberekening: de nieuwe informele samenwerkingsschool ontvangt tijdelijk (6 jaar) extra geld van het ministerie om de teruggang (het wegvallen van vaste voeten en toeslagen) in personele bekostiging te compenseren. Het bedrag voor deze bijzondere bekostiging is op basis van de laatste berekeningen € 130.920 per jaar. Uiteindelijk is de basisformatie van de nieuwe school (7.8029 GLE).

school	Aantal leerlingen	Basis formatie GLE	Bezetting formatie GLE op 14/2/18	Bezetting formatie GLE op 1/8/18
CBS De Rank	28	3.3035	3.1009	4.0507
SWS De Klipper	119	6.9457	7.4067	7.2714
Totaal	147	10.2492	11.5076	11.3221
De nieuwe SWS school		7.8029		
Fusiemiddelen (6 jr.)		2.1305		
Totaal gedurende 6 jaar		<b>9.9334</b>		

Tabel: 'Formatieberekening'

- 5) Mobiliteit: bij Aves vindt, vooruitlopend op een mogelijke verandering in functie of organisatie, als onderdeel van het mobiliteitsbeleid een beoordeling van de (te ontwikkelen) bekwaamheid, vaardigheid of capaciteit plaats. Deze beoordeling wordt ondersteund door een (assessment). Bij SCPO is dit geen onderdeel van het mobiliteitsbeleid.
- 6) Afvloeiingssystematiek en – lijst: door de invoering van het ontslagrecht per 1 juli 2015 heeft het schoolbestuur niet meer de vrijheid om de afvloeiingssystematiek te kiezen. Voor het primair onderwijs betekent dit dat de huidige afvloeiingsregelingen op basis van ontslagbeleid last in first out niet meer van toepassing zijn.
- 7) Taakbeleid: de werkgroep onderwijs en organisatie heeft in de rapportage 'het verhaal van de school' genoemd hoe het onderwijs kan worden ingevuld, deze zal dan onder meer als uitgangspunt gaan dienen voor de normjaartaak.
- 8) Formatiesamenstelling: de gesprekken met de betrokken medewerkers hebben inmiddels plaatsgevonden en de formatiesamenstelling voor het schooljaar 2018/2019 is bekend. Er is gestreefd naar een evenredig verdeling van de medewerkers over de drie verschillende denominaties. Dit is gelukt, 5 medewerkers hebben een openbare achtergrond, 5 medewerkers hebben een katholieke achtergrond en 6 medewerkers hebben een protestants christelijke achtergrond.
- 9) Op weg naar een informele samenwerkingschool: bij samenvoeging op 1 augustus 2018 wordt de bekostiging in principe ook beëindigd per 1 augustus 2018, maar de bekostiging van de materiële instandhouding (MI) loopt nog door tot 1 januari 2019. Er kan in dit geval door het schoolbestuur aanspraak gemaakt worden op zogenaamde 'samenvoegings- of fusie faciliteiten'.

### C. Conclusies

- 1) De werkgroep heeft geen belemmeringen geconstateerd die een overdracht van CBS De Rank naar Aves en een samenvoeging met SWS De Klipper in de weg staan.
- 2) Personele gevolgen van de overdracht van CBS De Rank naar Aves: de werkgroep heeft na inventarisatie bij de personeelsleden bij SCPO geconcludeerd dat er binnen één jaar na 1 augustus 2018 geen personeelsleden zijn, die 12 ½, 25 of 40 jaar in dienst zijn bij SCPO. Voor de bestuursoverdracht zijn geen aanvullende afspraken nodig.
- 3) Scholing en opleidingen: indien er al een opleiding/scholing is gestart voor 1 augustus 2018 en de opleiding/scholing wordt niet voltooid of het personeelslid vertrekt binnen 3 jaar na voltooiing dan ontstaat er een terugbetalingsverplichting aan Aves.
- 4) Formatieberekening: op basis van het formatieoverzicht kunnen we concluderen dat SCPO wtf = 3.3035 formatie (GLE) moet overdragen/bijdragen aan de nieuwe school.
- 5) Mobiliteit: het protocol is bij beide besturen in hoofdlijnen gelijkwaardig
- 6) Afvloeiingssystematiek en – lijst: de afvloeiing dient plaats te vinden binnen de categorieën uitwisselbare functies en over de leeftijdscohorten (het zogenaamde afspiegelingbeginsel).
- 7) Taakbeleid: er zijn in de beleidsdocumenten van de beide besturen verschillen geconstateerd in de berekening van de lesgevende uren. Dit heeft te maken met het feit dat het beleidsdocument van SCPO niet is aangepast op de nieuwe cao PO en nog uitgaat van de oude 'adv-uren'.
- 8) Op weg naar een informele samenwerkingschool: de samenvoegingsfaciliteiten wordt toegekend aan de school die het aanvraagt, conform het financieel beleid van Aves (art.4.3) blijven deze gelden toegewezen aan de school.

### D. Aanbevelingen

- 1) Personele gevolgen van de overdracht van CBS De Rank naar Aves: aangezien de rechtspositionele gevolgen voor de personeelsleden van CBS De Rank zeer klein zijn is het niet noodzakelijk om DGO voeren.
- 2) Terugkeergarantie: voor 1 februari 2019 moeten de personeelsleden kenbaar hebben gemaakt of zij voor het schooljaar 2019-2020 weer terug willen naar het 'oude' schoolbestuur.

- 3) Scholing en opleidingen: in uitzonderlijke situaties zal er een studie moeten worden terugbetaald. Aves zal dan de gelden terugvorderen en aan SCPO een evenredig bedrag (tot ten hoogste de gelden die zijn uitbetaald) overmaken.
- 4) Formatieberekening: indien SCPO minder GLE overdraagt aan de nieuwe samenwerkingschool is het reëel een deel van de bijzondere bekostiging aan SCPO over te dragen. Indien SCPO meer GLE overdraagt zal er vanuit SCPO een bekostiging passend bij het meerdere moeten worden bijgedragen aan Aves. Op basis van de bekostiging van de nieuwe samenwerkingschool zou SCPO, maximaal 32.23% van 7.8029 GLE moeten overdragen (2.5218 GLE) overdragen aan Aves.
- 5) Formatie-inzet: geadviseerd wordt om minimaal 20% van de beschikbare formatie beschikbaar te stellen voor iedere denominatie. Het overige deel (40%) is dan vrij inzetbaar.
- 6) Mobiliteit: bij personeelsleden die per 1 augustus 2018 overgaan naar Aves adviseert de werkgroep om geen assessment af nemen.
- 7) Taakbeleid: aangezien er in de nieuwe samenwerkingschool een groeiende samenwerking moet ontstaan tussen de personeelsleden van SCPO en Aves en de bij behorende ouderraden en leerlingen, is het wenselijk om de invulling van het taakbeleid af te stemmen met de PMR.
- 8) Op weg naar een informele samenwerkingschool: de overdracht van de CBS De Rank naar Aves heeft voor de personeelsleden van CBS De Rank nagenoeg geen rechtspositionele gevolgen. Waar een groter uitdaging ligt is de samenwerking met de collega's van Aves en de ouderraden van de SWS De Klipper om te komen tot een nieuwe samenwerkingschool in het dorp Luttelgeest, waarbij de samenwerking binnen de nieuwe samenwerkingschool een weerspiegeling moet zijn van het dorp. Een school waar ouders, leerkrachten en kinderen trots op mogen zijn en zich thuis voelen.

## 5.6. Uitwerking Werkgroep Financiën & Materieel & Huisvesting (WFMH)

### A. Onderzoek

De werkgroep heeft tot opdracht om te onderzoeken en in beeld te brengen wat de gevolgen zijn van de samenvoeging van de scholen CBS De Rank en SWS De Klipper tot een informele samenwerkingschool op het terrein van financiën en huisvesting en vervolgens een rapportage uit te brengen aan de stuurgroep. In het onderzoek wordt gekeken waar de verschillen liggen, waar keuzes gemaakt moeten worden en waarin ook de wensen van de huidige directies t.a.v. de nieuwe samenwerkingschool meegenomen worden.

Het gaat hierbij om onderwerpen als het opstellen van een meerjarenbegroting, het berekenen van een voorstel doen t.a.v. de inzet van de samenvoegingsfaciliteiten, het vermogen van de school, de aanwezige reserves, aparte potjes, ouderbijdragen, autorisaties, contracten etc. Daarnaast wordt de gebouwsituatie van beide scholen beoordeeld en zal een voorkeur voor een gebouw gegeven worden, met daarbij de aandacht voor eventuele gebouwaanpassingen.

De werkgroep heeft de beschikking over de financiële gegevens van beide scholen over achterliggende jaren en de meerjarenbegroting voor de komende jaren. Daarnaast zijn de meerjarenonderhoudsrapportages van de beide scholen aanwezig en beschikken we over het beleid t.a.v. financiën en huisvesting van beide scholen.

### B. Bevindingen

Zowel SCPO als Aves maken gebruik van de diensten van Onderwijsbureau Meppel en daarmee van dezelfde systemen en inrichtingen van de administratie. Ook maken beide besturen (en daarmee de scholen) gebruik van dezelfde begrotingsapplicatie.



In de uiteindelijke invulling zitten tussen de besturen enkele verschillen. Bij SCPO wordt de personele administratie veelal op bestuursniveau verwerkt, terwijl die verantwoordelijkheid bij Aves (SWS De Klipper) bij de schooldirecteur ligt. Bij Aves (SWS De Klipper) worden de reserves/voorzieningen op schoolniveau geregistreerd, passend bij een integrale verantwoordelijkheid van de directeur. Bij SCPO (CBS De Rank) is dit op bestuursniveau.

De huidige aanwezige reserves/voorzieningen van SCPO zijn in beeld gebracht. De werkgroep acht het redelijk dat vanuit de gezamenlijke reserves bij SCPO een bedrag mee gaat met de over te dragen school. Voorstel is om dit te doen op basis van het gemiddeld leerlingaantal van CBS De Rank over de laatste 8 jaar (68,25 ll.) en die af te zetten tegen het gemiddelde totale aantal leerlingen van SCPO over dezelfde periode (1936,25 ll.). V.w.b. de onderhoudsreserve zal de berekening gemaakt worden op basis van wat nodig is om op termijn aan de onderhoudsverplichting te kunnen voldoen, maar zal eveneens gekeken moeten worden naar de lopende aanvraag voor renovatie op het gemeentelijke huisvestingsprogramma 2018 en de uitkomst hiervan.

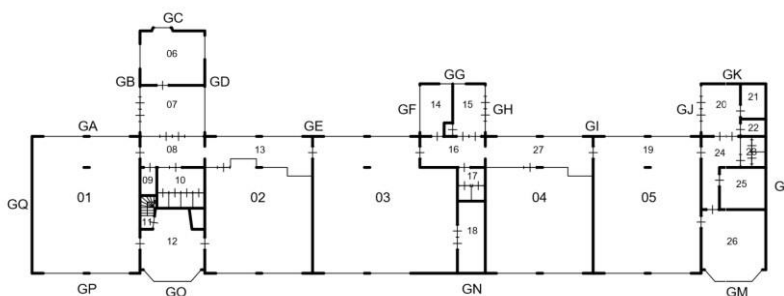
SWS De Klipper werkt met een zelfstandige oudervereniging terwijl dit op CBS De Rank door de school geregeld wordt. Geconstateerd is dat de bijdrage die de ouders betalen voor beide scholen nagenoeg gelijk is. Het resterende saldo van de ouderbijdragen bij SCPO moet overgedragen worden naar de oudervereniging van de nieuwe samenwerkingschool.

De werkgroep heeft een locatieonderzoek laten uitvoeren om de keuze voor een gebouw te kunnen maken en te onderbouwen. CBS De Rank (bouwjaar 1953) heeft een bruto vloeroppervlakte (bvo) van 860 m2. De school heeft 7 groepsruimten en 1 speellokaal.



Afbeelding: 'Plattegrond CBS De Rank'

SWS De Klipper (bouwjaar 1957) heeft een bvo van 603 m2. De school heeft 5 groepsruimten, waarvan 1 groepsruimte in het voormalige speellokaal.



Afbeelding: 'Plattegrond SWS De Klipper'

De samengevoegde school heeft naar verwachting een leerlingaantal van ca. 148 II. De norm in bvo die hierbij hoort is 955 m<sup>2</sup>. Daarnaast is er behoefte aan ruimte voor de kinderopvang (60 m<sup>2</sup>). De totaal gewenste omvang in de nieuwe situatie is derhalve 1015 m<sup>2</sup>. Ongeacht de keuze voor locatie is het noodzakelijk om uit te breiden. Uitbreiding van CBS De Rank is relatief beperkt (155 m<sup>2</sup>) wat op de beschikbare kavel goed te realiseren is. Uitbreiding van SWS De Klipper (415 m<sup>2</sup>) zal ten koste gaan van de benodigde buitenruimte.

Voor beide scholen wordt het onderhoud uitgevoerd conform de meerjarenonderhoudsplan van Onderwijsbureau Meppel. Op basis van een locatieonderzoek is gebleken dat CBS De Rank een achterstand in onderhoud heeft, waardoor de geprognoseerde onderhoudskosten per m<sup>2</sup> (€ 1.032,73) voor de komende 20 jaar hoger liggen dan die van SWS De Klipper (€ 868,15). Voor meer informatie: zie het locatieonderzoek/bijlage 6.4. Voor CBS De Rank is een renovatieaanvraag ingediend voor het gemeentelijke huisvestingsprogramma 2018, met als doel levensduurverlenging van het gebouw. Voor SWS De Klipper is uitbreiding van het gebouw aangevraagd. Eén van de 2 aanvragen zal na gebouwkeuze ingetrokken kunnen worden.

In onderstaand schema zijn de + en - van beide locaties in beeld gebracht.

	CBS De Rank	SWS De Klipper	Opmerking
Locatie	++	+	Ligging t.o.v. sportvoorzieningen
Bestemmingsplan	+	-	Grootte van de kavel
Gebouwcapaciteit	++	+	Grootte van de school
Gebouwkwaliteit	-	+	Achterstand onderhoud CBS De Rank
Verkeersveiligheid/parkeren	++	+	Parkeervoorziening CBS De Rank

Tabel: 'Locatievergelijking'

Op basis van de beoordeling scoort de locatie van CBS De Rank het hoogst. De noodzakelijke uitbreiding lijkt op deze locatie het best te realiseren. Ook de voorkeur van beide directies gaat uit naar deze locatie.

Beide scholen hebben specifieke contracten met leveranciers. Deze zullen afhankelijk van keuzes door het bevoegd gezag waar de school onder gaat vallen t.z.t. opgezegd dan wel gecontinueerd worden. Wel is het zaak de contracten op SCPO-niveau aan te passen door het wegvallen van CBS De Rank. Zolang er nog sprake zal zijn van gebruik van 2 gebouwen, zullen sommige contracten voorlopig aangehouden moeten worden (bijv. kopieercontract, telefonie, schoonmaak etc.)

De huidige leermiddelen en inventaris van beide scholen kunnen worden gebruikt in de samenwerkingschool. Het meubilair van SWS De Klipper is van recentere datum dan die van CBS De Rank. Het heeft de voorkeur om binnen de nieuwe school één type meubilair te hanteren. Het meest voor de hand liggende is het meubilair van SWS De Klipper uit te breiden.

Bij het samengaan van de scholen kan er gebruik gemaakt worden van de regeling 'Bijzondere bekostiging bij fusie en opheffing van scholen in het primair onderwijs'. De regeling houdt in dat er gedurende 6 jaar extra middelen beschikbaar komen vanuit het ministerie om de teruggang in personele bekostiging te compenseren.

Er is een berekening van de samenvoegingsfaciliteiten (cf. nieuwe berekeningswijze) gemaakt op basis van de laatst bekende telgegevens (1-10-2017) waarbij er rekening is gehouden met een korting i.v.m. het ontbreken van een aantal leeftijdscohorten bij de overdragende school.

Er is een meerjarenbegroting opgesteld waarin de samenvoegingsfaciliteiten zijn opgenomen.

Daarnaast is in de begroting rekening gehouden met de overdracht van personeel van CBS De Rank naar de nieuwe samenwerkingschool onder het bestuur van Aves. Het is nog wel van belang de definitieve personele bezetting in de begroting op te nemen. Daarnaast is in de begroting enige ruimte opgenomen voor (nog te maken) keuzes voor methodes.

### **C. Conclusies**

- 1) De werkgroep concludeert dat er t.a.v. financiën en huisvesting geen belemmeringen zijn voor een overdracht van CBS De Rank naar Aves en een samenvoeging met SWS De Klipper.
- 2) Om in de toekomst als één school door te kunnen gaan is er uitbreiding van het toekomstige gebouw nodig, onafhankelijk van de keuze voor het gebouw.
- 3) Met de ontvangst van de samenvoegingsfaciliteiten is er voldoende ruimte om de komende jaren een sluitende begroting te kunnen leveren.
- 8) Voor de overdracht zal een deel van de reserves van SCPO aan de CBS De Rank toegerekend moeten worden (68,25/1936,25<sup>e</sup> deel), die vervolgens meegaan in de overdracht. Op basis van de voorlopige cijfers van SCPO over het boekjaar 2017, betreft dit € 184.000,-.
- 4) De lopende contracten zullen nog nader onder de loep genomen moeten worden, daarin zullen nog keuzes gemaakt moeten worden (m.n. afhankelijk van gebouwsituatie).
- 5) De inventaris, ICT en olp wordt overgedragen naar de nieuwe samenwerkingschool, waarbij de werkgroep adviseert v.w.b. het meubilair het bestaande (nieuwe) meubilair van SWS De Klipper uit te breiden in de nieuwe samenwerkingschool.
- 6) SWS De Klipper heeft een zelfstandige oudervereniging, bij CBS De Rank lopen de ouderbijdragen via de exploitatie van SCPO.

### **D. Aanbevelingen**

- 1) Voor de samenwerkingschool het beleid van Aves t.a.v. financiën en huisvesting volgen.
- 2) Op korte termijn een definitieve keuze voor het gebouw maken, waarbij de voorkeur uitgaat naar de huidige locatie van CBS De Rank.
- 3) De aanwezige reserves van SCPO toerekenen aan CBS De Rank op basis van de eerdergenoemde verhouding (68,25/1936,25<sup>e</sup> deel)
- 4) De ouders van CBS De Rank laten aansluiten bij de oudervereniging van de nieuwe samenwerkingschool en het saldo van de ouderbijdragen van CBS De Rank bij SCPO, overdragen aan de oudervereniging van de nieuwe school.
- 5) Omdat veel investeringen pas in 2019 zullen plaatsvinden, de huidige begroting van SWS De Klipper ongewijzigd houden.
- 6) De huidige contracten nalopen en opzeggen daar waar dat al mogelijk is. Hou hierbij rekening met het feit dat er in eerste instantie waarschijnlijk nog 2 locaties zullen zijn.
- 7) Het nieuwe meubilair van SWS De Klipper aanvullen zodat er één type meubilair gebruikt wordt in de nieuwe samenwerkingschool.

## **5.7. Uitwerking Werkgroep Bestuur & Organisatie (WBO)**

### **A. Onderzoek**

De werkgroep heeft wet- en regelgeving, statuten en reglementen van beide stichtingen en scholen onderzocht en de vervolgacties beschreven om te komen tot één onderwijsvoorziening met een openbare, katholieke en christelijke identiteit voor primair onderwijs in Luttelgeest.

## B. Bevindingen

De onderzochte documenten behoeven geen aanpassing in het kader van de overdracht van CBS De Rank en samenvoeging met SWS De Klipper. In enkele documenten dient wel de naam van SWS De Klipper vervangen te worden door de nieuwe naam van de samenwerkingschool.

- **Goedkeuring:** volgens de statuten van SCPO is de voorafgaande goedkeuring van de Raad van Toezicht vereist voor overdracht van de CBS De Rank naar Aves. De statuten van Aves vereisen de voorafgaande goedkeuring van de Raad van Toezicht voor de besluiten van het College van Bestuur tot het aanvaarden van het bevoegd gezag over CBS De Rank en samenvoeging van de school met SWS De Klipper.
- **Instemming:** volgens de medezeggenschapsreglementen van SCPO en CBS De Rank hebben de GMR en de MR instemmingsbevoegdheid t.a.v. de overdracht van CBS De Rank naar Aves. De MR van CBS De Rank heeft verder instemmingsbevoegdheid t.a.v. de fusie met SWS De Klipper en t.a.v. de fusie-effectrapportage (FER).  
Volgens de medezeggenschapsreglementen van Aves en SWS De Klipper hebben de GMR en de MR instemmingsbevoegdheid t.a.v. de fusie met CBS De Rank. De MR van SWS De Klipper heeft instemmingsbevoegdheid t.a.v. de fusie-effectrapportage (FER).
- **Raadpleging:** vanaf 1 januari 2018 geldt volgens de Wet Medezeggenschap Scholen dat de ouders moeten worden geraadpleegd, voordat het bevoegd gezag een besluit neemt over een overdracht of fusie van de school. Gezien de ouder/informatieavonden die de afgelopen maanden zijn gehouden, lijkt hieraan te zijn voldaan.
- **Medezeggenschap fusieschool:** de Wet op de Medezeggenschap Scholen (WMS) schrijft voor dat aan elke school één MR is verbonden. Dit betekent dat na de samenvoeging van de scholen één MR dient te worden gevormd voor de nieuwe school. De WMS schrijft niet voor op welke wijze deze MR tot stand dient te komen. In de regel worden beide MR-en samengevoegd als een 'voorlopige' MR. Deze voorlopige MR wordt binnen één schooljaar omgevormd tot een definitieve MR, bij voorkeur middels verkiezingen. Wettelijk (evenzo het medezeggenschapsstatuut van Aves) is geregeld dat een MR minimaal bestaat uit twee ouders en twee personeelsleden.
- **Schooladviescommissie (SAC):** CBS De Rank werkt met een Klankbordgroep, een speciaal samengestelde groep die als luisterend oor en sparringpartner fungeert voor de directeur. Aves biedt samenwerkingscholen de mogelijkheid voor het instellen van een SAC. Volgens het managementstatuut bespreekt de directeur met de SAC onderwerpen die verband houden met onder meer: identiteit, onderwijs en opvoeding. SWS De Klipper heeft geen SAC.
- **Toezicht op en evaluatie van identiteit:** vanaf het schooljaar 2018-2019 is er een identiteitscommissie. Hierin zijn ouders en leerkrachten van de drie verschillende denominaties gelijkwaardig vertegenwoordigd. De commissie ziet toe op de uitvoering van het document identiteit (waarin de gezamenlijk gedragen visie op identiteit verwoord staat), houdt toezicht op identiteit in brede zin, maakt jaarlijks een evaluatieverslag en adviseert de MR. De MR evalueert minimaal één keer per jaar met de identiteitscommissie.  
Borging van de identiteit vindt eveneens plaats door de instemming van de MR met het schoolplan. Gedurende het schooljaar 2018-2019 wordt drie keer, onder leiding van een identiteitsbegeleider, met het schoolteam geëvalueerd en vindt eventueel bijstelling plaats. Daarnaast heeft Aves kaders voor identiteit vastgesteld, zoals: leraren en directeuren die bij Aves in dienst komen dienen maximaal binnen 4 jaar na hun aanstelling bij Aves hun identiteitsdiploma te hebben behaald.

Voor leerkrachten en directeuren op oecumenische of samenwerkingscholen geldt dat zij in ieder geval één van de identiteitsdiploma's (Diploma Openbaar Onderwijs of Akte Godsdienst/Levensbeschouwing of Diploma Christelijk Basisonderwijs) moeten hebben behaald.

- Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs: zowel CBS De Rank als SWS De Klipper maken deel uit van het swv Passend Onderwijs NOP-Urk (PO2402), zodat alleen het BRIN-nummer moet worden afgemeld.
- Voorstel evaluatie fusie-traject: na twee jaar zal met de relevante gremia worden geëvalueerd of de fusie de gestelde doelen dient. Onderdeel zal ook zijn: de effecten van de fusie op de spreiding, omvang, variëteit en keuzevrijheid.
- Bijlagen: de acties die door (of namens) het schoolbestuur/de schoolbesturen moeten worden ondernomen zijn te vinden in bijlage 6.5. van dit rapport, evenals de fusie-effectrapportage/FER (bijlage 6.6).

### **C. Conclusies**

- 1) In wet en regelgeving, statuten en reglementen van beide stichtingen en scholen zijn geen belemmeringen gevonden voor de overdracht van CBS De Rank en de samenvoeging met SWS De Klipper.
- 2) De onderzochte documenten behoeven geen aanpassing in het kader van de overdracht en samenvoeging, behoudens soms aanpassing van de naam van de school.
- 3) Na de samenvoeging is wettelijk één mr verplicht.

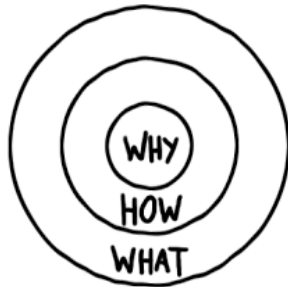
### **D. Aanbevelingen**

- 1) Voor het begin van het nieuwe schooljaar (vervolg)afspraken maken m.b.t communicatie, overlegstructuren, ouderbetrokkenheid/contacten en externe contacten, evenals over de organisatie en kosten van de tussenschoolse opvang (tso).
- 2) Aan het einde van het schooljaar 2017-2018 alle leerling-gegevens e.d. van CBS De Rank overdragen aan SWS De Klipper.
- 3) Bij de start van het schooljaar 2018-2019 starten met een 'voorlopige' mr, gevormd uit de beide samengevoegde mr-en. Lopende het schooljaar komen tot een definitieve mr d.m.v. verkiezingen.
- 4) De MR evalueert minimaal één keer per jaar met de identiteitscommissie.
- 5) Gedurende het schooljaar 2018-2019 wordt drie keer, onder leiding van een identiteitsbegeleider, met het schoolteam geëvalueerd en vindt eventueel bijstelling plaats.
- 6) Na twee jaar de fusie evalueren met de relevante gremia.

## 6. Bijlagen

### 6.1. Concept identiteitsdocument CBS De Rank- SWS De Klipper (Werkgroep Identiteit)

***"Met behoud van verschillen de neuzen dezelfde kant op".***



*De opbouw van dit stuk is losjes geïnspireerd op de golden circle*

#### 1. Inventarisatie van doelen (why?)

We zijn gestart met de vraag naar de *doelen* van identiteitsontwikkeling op de nieuwe school, aan de hand van de volgende vraag:

*Wat willen wij dat leerlingen aan het eind van groep 8 mee hebben gekregen op het gebied van identiteit op onze nieuwe school?*

Deze doelen zijn geïnventariseerd, besproken en geclusterd in vier categorieën. Dit zijn, samengevat, de volgende categorieën/doelen:

##### 1.1. IK / ontwikkeling van de individuele identiteit van de leerlingen

Kinderen worden op school begeleid in het ontwikkelen van hun eigen identiteit. De school voedt daarbij, samen met de ouders, de groei van de eigen 'wortels' van de kinderen. Vanuit deze veilige basis groeit hun zelfvertrouwen en hun inzicht in hun eigen kwetsbaarheid, kracht en talenten. Zo ontwikkelen ze hun eigen innerlijke 'wegwijzer' en leren ze zelfredzaam op eigen benen te staan en zich te verhouden tot en verbinden met wat ze tegen gaan komen in de wereld.

##### 1.2. WIJ / Hoe gaan wij met elkaar om?

Op school heerst een positief pedagogisch klimaat, waarin kinderen zich veilig voelen en ruimte krijgen om zichzelf te zijn. Het plezier in het samenzijn, samenwerken, en de intentie om elkaar te helpen wordt steeds gestimuleerd en voorgeleefd.

##### 1.3. De school en/in de samenleving

Op school leren de kinderen om goed om te gaan met verschillen in levensbeschouwing; zowel godsdienstige verschillen als verschillen in je persoonlijke kijk op het leven. Ze leren niet alleen hier goed mee om te gaan binnen de school, maar ook omgaan met deze verschillen in de samenleving.

Onder 'goed omgaan' verstaan we dat zij niet alleen *kennis hebben* van levensbeschouwelijke verschillen, maar deze ook respecteren én waarderen dat de ander anders is.

Kinderen ervaren zo de meerwaarde van diversiteit en kunnen vanuit hun eigen levensbeschouwelijke 'wortels' (zie 1.1.) op een constructieve manier omgaan met verschillen.

#### 1.4. De plek van geloof in de school

Op school is er dagelijks aandacht voor identiteitsontwikkeling van de kinderen in brede zin. Het vertellen van levensbeschouwelijke verhalen uit verschillende religieuze tradities heeft hier een belangrijke plek in.

## 2. Mogelijke consequenties/aanzet tot nieuwe uitgangspunten (how?)

Hierna is gesproken over de doelen van levensbeschouwelijk identiteitsonderwijs. Tamar heeft toegelicht hoe in het Nederlands onderwijs aan verschillende van deze doelen gewerkt wordt. In het basisonderwijs werken we grofweg op drie manieren aan levensbeschouwing en identiteit, d.m.v.:

- objectieve kennisoverdracht (kerndoelen: Geestelijke Stromingen);
- godsdienstige socialisatie (godsdienstonderwijs in Bijzonder Onderwijs en G/HVO in Openbaar Onderwijs en
- het begeleiden van levensbeschouwelijke ontwikkeling vanuit leerlingen zelf (nieuwe vormen van G/HVO en pionierende scholen).

Vanuit dit kader is een concretisering verkend van de gevolgen van de doelen zoals voorgesteld door de werkgroep, voor de uitwerking in de school. Het overkoepelende uitgangspunt hierbij is: 'Alle kinderen in Luttelgeest kunnen in het dorp op school.' Dat betekent dat het erom gaat bij de inrichting van het onderwijs niet zozeer te kijken naar 'meer' of 'minder' dan op de huidige scholen, maar om een kritisch kijken naar de *doelen* van wat je aanbiedt.

2.1. De school zorgt voor kennismaking met alle levensbeschouwelijke stromingen zoals vastgelegd in de kerndoelen. Dit is niet alleen vrijblijvende/objectieve kennisoverdracht, maar er is ook aandacht voor betekenisgeving door kinderen zelf. De groepsleerkracht heeft hierbij een sleutelrol. Concreet kan dit betekenen:

- Verandering voor CBS De Rank: naast aandacht voor de christelijke godsdienst ook aandacht voor andere levensbeschouwingen. Deze andere stromingen worden benaderd als andere mogelijke zingevingskaders naast de christelijke.
- Verandering voor SWS De Klipper: de groepsleerkracht heeft een belangrijke rol bij de eigen betekenisgeving door kinderen in de ontmoeting met levensbeschouwelijke stromingen.

2.2. De school heeft bijzondere aandacht voor de protestant-christelijke en katholieke traditie en voor de kernwaarden van het openbaar onderwijs waar de scholen uit voortkomen, maar niet met het doel om kinderen te *socialiseren* binnen deze tradities. Concreet kan dit betekenen:

- Verandering voor SWS De Klipper: naast de katholieke traditie zal ook de protestant-christelijke traditie een duidelijke plek binnen de school hebben.
- Verandering voor CBS De Rank: in de aandacht voor de christelijke traditie is het doel niet meer om kinderen op te voeden in het christelijk geloof. Als christelijke bronnen (zoals Bijbelverhalen, gebeden en liederen) worden aangeboden, biedt de leerkracht altijd de ruimte voor een open eigen betekenisgeving door kinderen zelf.

### **Met andere woorden:**

*De leerkracht leeft voor en draagt uit dat je zelf mag weten welke betekenis je geeft en waarde je hecht aan het gebodene. Zij brengt daarbij naar voren dat iedereen mag geloven wat hij wil en benadrukt dat het ene niet beter is dan het andere. Zij zal kinderen nooit in een loyaliteitsconflict ten opzichte van ouders brengen. Zij zal kinderen desgevraagd vertellen wat zij zelf gelooft, en daarbij benadrukken dat dat haar eigen geloof/zienswijze is, en dat het kind zelf mag kiezen en/of thuis mag vragen hoe daar betekenis wordt gegeven aan wat wordt aangeboden.*

2.3. School is *samen met ouders* verantwoordelijk voor de identiteitsontwikkeling van kinderen. De krachten van de ouders zijn daarbij het voeden van de 'wortels' van de kinderen en het zorgen voor een stevige levensbeschouwelijke (of indien gewenst: specifiek godsdienstige) basis. De kracht van de school is het structureel aandacht geven aan de levensbeschouwelijke ontwikkeling van kinderen en het stimuleren van de ontmoeting met andere levensbeschouwelijke perspectieven dan de eigen. Concreet kan dit betekenen:

- Verandering voor SWS De Klipper: de begeleiding van de levensbeschouwelijke ontwikkeling van kinderen en de aandacht voor de levensbeschouwelijke dimensie van het dagelijks leven wordt een nadrukkelijker taak van de groepsleerkracht dan in de huidige school. Aandacht voor identiteit zal niet alleen meer plaatsvinden tijdens lessen Leren Leven en tijdens vieringen, maar krijgt een structurelere plek in de begeleiding door de groepsleerkracht door de hele week heen.
- Verandering voor CBS De Rank: geloofsopvoeding ('godsdienstige socialisatie') vindt primair thuis plaats en niet op school. De school *sluit wel aan bij* op de geloofsopvoeding thuis, maar *is er geen verlengstuk van*.

### 3. Het beste van beide werelden, passend bij de uitgangspunten (what?)

3.1. Ontwikkel de sterke punten van de beide scholen verder door.

Als we de kwaliteiten van beide scholen willen benutten, en willen zorgen dat deze passen bij de hiervoor uitgewerkte uitgangspunten, dan bevelen we aan de volgende zaken te behouden en te verbeteren:

- De dagelijkse structurele aandacht voor identiteitsontwikkeling van kinderen op CBS De Rank. Aandacht voor identiteitsontwikkeling als dagelijks terugkerend en stevig verankerd onderdeel van je dag met kinderen. Denk aan dagopening, dagelijks aandacht voor delen uit Trefwoord, gebed/stilte bij het eten, etc. Aandachtspunt hierbij (volgend uit de uitgangspunten hierboven) is dat dit vanuit een brede en open benadering wordt ingezet.
- De diversiteit van lessen Leren Leven op SWS De Klipper. De kracht van het concept Leren Leven is aandacht voor alle levensbeschouwelijke stromingen, vanuit thema's uit de leefwereld van kinderen met oog voor overeenkomsten en verbindingen, waar mogelijk vanuit een 'binnenperspectief' door een insider. Aandachtspunt hierbij: een grotere rol voor de groepsleerkracht tijdens de lessen en naar aanleiding van de lessen binnen het thema meer onderwijsactiviteiten verzorgen.

3.2. Aanbevelingen voor het levensbeschouwelijk onderwijs

- Onderzoek als team hoe de bestaande concepten (Leren Leven) en methoden (Trefwoord) elkaar kunnen versterken. In de werkgroep zien wij de meerwaarde van het project Leren Leven. We maken hierbij wel de kanttekening dat de manier waarop dit momenteel op SWS De Klipper wordt ingezet, te mager is voor het realiseren van de doelen zoals deze in dit document beschreven zijn. Er zal dus gekeken moeten worden naar een uitbreiding en nadere verdieping. Tevens moet het team bekijken in hoeverre en op welke manier het materiaal van Trefwoord een rol kan (blijven) spelen binnen de nieuwe school. De dagelijkse aandacht voor levensbeschouwing en de aandacht voor de christelijke traditie zijn sterke punten van Trefwoord die terug zullen moeten blijven komen in de nieuwe school. De kaders die we hierbij aanreiken:
  - Zorg dat aandacht voor identiteitsontwikkeling dagelijks terugkomt.



- De externe expertise van de vakleerkrachten G/HVO wordt als een meerwaarde gezien die we graag willen behouden.
- De leerkrachten moeten uiteindelijk met elkaar de keuzes maken voor onderwijs dat passend is.
- Wees helder in de keuze van je thema's: zorg voor één duidelijke rode draad (twee thema's naast of door elkaar werkt verwarrend voor kinderen).
- Maak voldoende tijd voor overleg en om samen onderwijs te ontwikkelen, voor iedereen in het team.
- Faciliteer een paar teamleden om Leren Leven en Trefwoord of andere bronnen passend te maken.
- Zoek hierbij de verbinding met andere samenwerkingsscholen binnen Aves.

### 3.3. Aanbevelingen rond bezinnen en vieren

- Werk als team vormen uit voor stilte en bezinning door de dag heen.

Aanbevelingen hierbij zijn:

- Zorg voor een ritueel om de dag af te beginnen en af te sluiten waarin de volgende elementen naar voren komen:
  - even contact maken met de kinderen;
  - een moment van bezinning creëren;
  - maak gebruik van verschillende inspirerend bronnen.
- Zorg voor een moment van stilte voor en na het eten:
  - Zorg dat er op een respectvolle manier stilte is, die voor alle kinderen als waardevol en belangrijk wordt gebracht (dus niet alleen dat de kinderen stil moeten zijn omdat sommigen willen bidden);
  - Nodig kinderen die dat willen uit om voor zichzelf te bidden.

- Ontwikkel religieuze en maatschappelijke feesten en vieringen verder door.

Er gebeurt in Luttelgeest al veel samen op dit terrein. De aanbeveling van de werkgroep is:

- Investeer tijd in het samen doorontwikkelen van de al samen gevierde vieringen (Kerstmis en Pasen), en leg deze langs de inhoudelijke uitgangspunten. Zoek hier eventueel passende (identiteits-)begeleiding bij.
- Kijk per jaar op welke manier de feesten die nu nog niet (samen) gevierd worden aan bod komen: als viering schoolbreed en/of als onderwerp waar aandacht voor is in de klas. Betrek hierbij:
  - Viermomenten uit de beide christelijke tradities (bijv. Biddag, Dankdag, Pinksteren, Carnaval, Allerzielen);
  - Vieringen uit de wereldgodsdiensten (bijv. Suikerfeest, Offerfeest, Divali)
  - Maatschappelijke vieringen (bijv. 4 en 5 mei, koningsdag, kinderrechten dag)

### 3.4. Aanbevelingen voor inzet en ontwikkeling van leerkrachten

- Benut de kwaliteiten van leerkrachten met verschillende achtergronden.

Niet iedere leerkracht hoeft precies hetzelfde te doen op dezelfde manier. Vanuit verschillen in kwaliteiten, kennis, bagage én vanuit verschillen in identiteit kan steeds gekeken worden hoe zaken worden opgepakt, bijvoorbeeld met betrekking tot bidden, het vertellen van Bijbelverhalen of bij vieringen. Hierbij kan schoolbreed en groepsdoorbroken steeds onderzocht worden wat passend is.

- Investeer in teamscholing.
  - Plan nog in het schooljaar 2017-2018 een of meer studiedagen om het team mee te nemen in het mee ontwikkelen en eigen maken van het identiteitsconcept.
  - Zorg de komende jaren voor structurele scholing én dialoog met elkaar over identiteit(sonderwijs).
  - Besteed daarbij bijzondere aandacht aan levensbeschouwelijk onderwijs voor kleuters.

#### **4. Tot slot**

*Hoe wordt het toezicht op de diverse denominaties binnen de samenwerkingschool vorm gegeven?*

Er wordt een identiteitscommissie ingesteld. Deze houdt toezicht op identiteit in brede zin en toetst de kaders in het identiteitsdocument. Hierin zijn ouders en leerkrachten van de drie verschillende denominaties gelijkwaardig vertegenwoordigd. Deze commissie wordt in principe ingesteld voor onbepaalde tijd, maar kan opgeheven worden als er geen noodzaak meer voor is. Tevens kan de samenstelling van de commissie naar denominatie onderwerp van gesprek zijn als daar inhoudelijke redenen voor zijn. Er is een nog nader te bepalen relatie met de MR. Om de korte lijn met het team te houden bevelen we aan dat ook leerkrachten deel uitmaken van de identiteitscommissie. De huidige werkgroep spreekt de wens uit dat er met het oog op continuïteit deels sprake is van bemensing van de identiteitscommissie door leden van de werkgroep.

## 6.2. Het verhaal van de school (Werkgroep Onderwijs & Schoolorganisatie)

Onze school in Luttelgeest... enig in zijn soort!

---



### **Onze school is enig in zijn soort!**

Op het moment dat onze school van start gaat, is er nog maar één basisschool in Luttelgeest. Maar wát voor een school: ééntje om trots op te zijn! En dus met recht 'enig in zijn soort'.

## **“Een dorp waar men de kinderen kent en iedereen op straat je groet.”**

De school heeft zijn wortels in het dorp en het dorp in de school. Onze oorsprong ligt in 2 scholen en 3 denominaties. En nu doen we het samen, als een echte weerspiegeling van ons dorp. Kinderen worden niet voorbereid op de samenleving: ze staan er middenin!

Het is een school, die we samen hebben 'gedroomd'<sup>2</sup>: ouders, kinderen en leerkrachten. Een school met ruimte om te zijn wie je bent. Waar we niet omgaan met verschillen, maar uitgaan van verschillen. Waar de 'neuzen' niet dezelfde kant op hoeven, maar meerwaarde wordt gezien in diversiteit. Waar je je eigen geloof mag hebben en mag delen, maar je ook leert over andersdenkenden. De kinderen leren hier samenleven, ze ontdekken hun eigen identiteit en leren nadenken over zingevingsvragen.

Onze missie ligt in het ontketenen van het oneindig en unieke potentieel dat in ieder kind zit, en hen leren hoe je dit een leven lang waardevol kunt inzetten voor een vredige, gelukkige, gezonde en duurzame samenleving.

Deze missie geeft richting aan de manier waarop onderwijs vorm krijgt en hoe dit onderwijs eruit ziet. Je merkt het op de manier waarop deze school inhoud krijgt: ouders en leerlingen praten mee over hoe er gewerkt wordt op deze school.

---

<sup>2</sup> O.a. in de klas, in gesprek, via digitale vragenlijsten en ouderavonden is samen gesproken over onze gedroomde school.

Samen is het verhaal gemaakt van de school. We zijn er nog niet, maar wel onderweg! Dit verhaal wijst ons de weg waar we heen gaan. Stapje voor stapje werken we verder aan het waarmaken van onze droom. We weten dat we het realiseren, want we doen het samen. Onze school in Luttelgeest, enig in zijn soort!

### **Kenmerken van onze school**

Op onze school kijken we naar het kind in totaal, zoals het is. We vinden de basisvaardigheden, zoals lezen, rekenen en schrijven belangrijk: een goede beheersing zorgt dat je je kunt redden in de maatschappij. Er is daarom aandacht voor kennis en vakgerichte vaardigheden, maar ook voor het toepassen van kennis. In deze school wordt gewerkt aan groei... maar dat gaat veel verder dan kennis!

Op deze school leer je hoe je moet leren, hoe je problemen oplost en om steeds meer zelf verantwoordelijkheid te nemen. Coöperatieve werkvormen worden vaak gebruikt. Je leert om te plannen, om samen te werken. Er is ruimte om door te werken aan je eigen ontwikkeling: de groep remt niet waar jij verder kunt of meer tijd nodig hebt. Maar de ruimte is niet zo grenzeloos dat je 'zwemt'. Elk kind verdient succeservaring, de ruimte moet dat bieden. De leerkracht geeft de leerling les, er wordt instructie aan de groep gegeven, maar kinderen werken ook zelfstandig.

Daarnaast is er ook ruimte voor eigen keuzes. In toenemende mate formuleert de leerling zijn eigen leerdoelen, vanuit eigen passie en interesse, in overleg met de leerkracht en/of ouders. Samen met leerkrachten onderzoeken kinderen de wereld, ontdekken ze nieuwe dingen en leren ze antwoorden te vinden op hun vragen. Dit doen ze door samen te werken en zich open te stellen voor de buitenwereld. Dat geldt ook voor de mensen die werken in onze school: je bent met elkaar verantwoordelijk voor het klimaat en de cultuur binnen de school en voor de kwaliteit van het onderwijs.

Kinderen zitten in de basis in vaste groepen, met een eigen juf of meester. Goed contact met elkaar is belangrijk in onze school. We zien elkaar staan en sluiten elkaar niet buiten.

Contacten met ouders zijn intensief wanneer daar aanleiding toe is. Oudergesprekken zijn -waar het meerwaarde heeft- met de leerling samen en hebben een wederkerig karakter. Als gesprekspartners ben je gelijkwaardig, al ben je niet gelijk. De kern van elk gesprek zal altijd de ontwikkeling van de leerling zijn.

We toetsen leerlingen om hun vorderingen te volgen, te weten waar ze nu staan en wat ze nodig hebben om de leerdoelen te halen. Hier komen we achter door te observeren, vragen te stellen, door het laten maken van werkstukken, presentaties te bekijken of een toets. Onze bevindingen delen we met ouders. Twee keer per jaar is er een rapportage over de voortgang van het kind.

**“Ik wil niet alleen les uit een boekje, maar ook naar buiten gaan als het over planten gaat...”**

### **Het aanbod**

Ieder kind neemt deel aan de maatschappij. Daarom heeft ieder kind een basis nodig van bepaalde kennis en vaardigheden. Die basis geeft kinderen de benodigde kennis van de wereld. Je kunt dan denken aan reken- en taalvaardigheid, maar ook aan digitale vaardigheid. Omdat we vinden dat Engels onmisbaar is om toegang te krijgen tot de wereld, begint het leren van Engels bij ons al op jonge leeftijd.

Maar leren draait niet alleen om kennis, het gaat ook om het ontwikkelen van vaardigheden als creativiteit, inlevingsvermogen, kritisch denken, nieuwsgierigheid, presenteren en samenwerken. Om

dit optimaal toe te passen, bieden we leergebieden ook in samenhang aan (thematisch). De wereld bestaat nu eenmaal niet uit losse onderdelen. In een thema komen kennis en vaardigheden samen uit verschillende vakken.

En daar hoort ook een brede beleving bij: we gaan naar buiten, maken excursies en nodigen gastsprekers uit om hun verhaal te doen in de school. We starten een thema samen op en/of sluiten gezamenlijk af. Actualiteiten hebben een 'natuurlijke' plek in ons aanbod.

Een brede ontwikkeling, daar draait het om in ons onderwijs. Techniek levert daar een mooie bijdrage aan, waarbij we ons richten op onderzoeken en ontdekken. Het gaat tenslotte niet alleen om verbaal en abstract leren, maar ook om praktisch en concreet leren. En daarom besteden we aandacht aan sport, bewegen en gezond gedrag.

Onze kinderen leren omgaan met vrijheid en verantwoordelijkheid en over de grenzen heen te kijken. Ze leren zichzelf en de ander kennen. Ze leren een mening te vormen en voor zichzelf op te komen. Ze ontdekken waar ze goed in zijn en wat ze leuk vinden. We werken aan sociale vaardigheden, maar gaan ook een stapje verder: op welke waarden baseren ze hun doen en denken? Er ontstaat zo kennis van en begrip voor (andere) religies en culturen.

De eerstvolgende stap voor onze kinderen is het voortgezet onderwijs. We helpen hen op weg door ze hierop voor te bereiden. Ze leren omgaan met een agenda, plannen en huiswerk maken. Met veel vertrouwen kunnen we hen uitzwaaien als ze na de zomervakantie hun reis naar het voortgezet onderwijs beginnen.

**“Werken met de computer is goed en kinderen moeten vaardigheden leren. Maar de school is ook de plek om sociale vaardigheden te leren, om samen te werken...”**

### ICT

ICT is bij ons op school een middel, geen doel op zich. De computer kan helpen eigen leerdoelen op eigen wijze, niveau en tempo te halen. De juiste software kan bijdragen aan het leerproces door bijvoorbeeld directe feedback te geven, zowel voor kind als leerkracht (of de instructie goed is overgekomen). Het helpt om op gevarieerde manier lesstof te automatiseren, bijvoorbeeld voor het leren van tafels, woordjes, topografie, spelling of het onder de knie krijgen van bepaalde rekenvaardigheden. Het levert tijdsinstaat op als de leerkracht niet hoeft na te kijken en snel in beeld krijgt wat goed gaat en waar aandacht voor moet zijn. Echter: leerkrachten sturen niet op spreadsheets, maar kijken naar wat er gebeurt in de klas.

We vinden het belangrijk dat kinderen leren omgaan met de computer: om informatie te zoeken en teksten, beelden en presentaties te maken. Ze leren onderzoeken hoe betrouwbaar informatie van het internet is en hoe ze die informatie het beste kunnen verzamelen en duiden. Omdat kinderen dagelijks in aanraking komen met apparaten die geprogrammeerd zijn, is het handig om hier iets van te weten. Verder is het van belang dat kinderen inzien wat de risico's zijn van sociale netwerken en online marketing. Naast de voordelen natuurlijk, die er ook zijn. Als school zetten we ICT in voor een korte lijn in het contact met ouders.



Om ons onderwijs goed vorm te kunnen geven, zijn wij ook afhankelijk van ouderparticipatie. Dan gaat het over ouders die meedoen met activiteiten of hand- en spandiensten verrichten op school. En ouders die mee willen denken en praten over het beleid: bijvoorbeeld in de medezeggenschapsraad. Zo kunnen we samen bouwen aan de school.

### 6.3. Routekaart (Werkgroep Onderwijs en Schoolorganisatie)

**“Wie wil zoekt een mogelijkheid. Wie niet wil zoekt een reden.”**

	<b>Wanneer klaar</b>	<b>kartrekker</b>
<b>De kenmerken van de school als organisatie</b>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>Missie/visie en waarden, pedagogisch/didactisch klimaat, de wijze van onderwijs geven. Voorstel: een gezamenlijk startmoment (studiedag?) met het hele (nieuwe) team, het verhaal van de school compacten, van daaruit werkgroepen instellen.</li> </ul>	Prioriteit – februari 2018	directeur
<ul style="list-style-type: none"> <li>Team</li> </ul>	Februari 2018 bekend	Vanuit CvB
<ul style="list-style-type: none"> <li>Gaandeweg gezamenlijke momenten organiseren voor het nieuwe team om elkaar te leren kennen en te werken aan de invulling van de nieuwe school.</li> </ul>	Februari – juli 2018	directeur
<ul style="list-style-type: none"> <li>Lerende organisatie invulling (vergaderrooster, type vergaderingen e.d.)</li> </ul>	Eind schooljaar 17-18	directeur
<ul style="list-style-type: none"> <li>Schoolgids/jaarplan</li> </ul>	Voor 1 augustus 2018	directeur
<ul style="list-style-type: none"> <li>Evaluatieprocessen / Kwaliteitszorg</li> </ul>	Richtlijn: Aves (niet nieuw ontwikkelen)	
<ul style="list-style-type: none"> <li>Schooltijden MR – instemming (OMR WMS artikel 13 sub H /PMR WMS artikel 12 sub f; ouders raadplegen)</li> </ul>	Februari/ maart z.s.m.	directeur
<ul style="list-style-type: none"> <li>Naamgeving school-traject loopt. Logo, website (misschien vooraf klaar te zetten). Besluitvorming naam: MR-en doen voorstel aan CvB.</li> </ul>	Juni 2018	MR-en – naam Directeur – logo/ website
<b>Organisatie van het leren/ kennis vaardigheden</b>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>Groepsindeling + koppeling aan leerkracht (formatie)</li> </ul>	Mei/juni 2018	directeur
<ul style="list-style-type: none"> <li>Nadenken over groepering in ruimte om zo te kunnen inspelen op ontwikkelingsverschillen en verschillende onderwijsbehoeften (flexibele groeperingvormen).</li> </ul>	Mei 2018	directeur
<ul style="list-style-type: none"> <li>Hoe weet de leerling wat hij/ zij gaat doen? Werkwijze/afspraken? (in relatie met visie: zelfstandigheid is een uitgangspunt, dus dat komt terug in werkwijze en keuze methodes. Er worden keuzes gemaakt hoe dit concreet eruit gaat zien.)</li> </ul>	Mei/juni	



<ul style="list-style-type: none"> <li>Aanbod/ leerstof: Wat bieden we aan v.w.b. taal, begrijpend lezen, wereldoriëntatie e.d.? Snappet *(ICT als middel) Hoe gaan we om met Engels: vanaf groep 1? Of later?</li> </ul> <p>Werkgroepen instellen, o.a. op leergebieden:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Nederlandse taal, lezen, spelling;</li> <li>rekenen en wiskunde;</li> <li>oriëntatie op jezelf en de wereld. (Bijvoorbeeld aardrijkskunde, geschiedenis, de natuur (biologie), burgerschapsvorming, lessen over gezond gedrag, sociale redzaamheid (onder andere gedrag in het verkeer) en maatschappelijke verhoudingen (staatsinrichting);</li> <li>Engelse taal;</li> <li>Kunstzinnige oriëntatie. Bijvoorbeeld lessen over muziek, tekenen of handvaardigheid;</li> <li>Bewegingsonderwijs</li> <li>Levensbeschouwelijk/identiteit</li> </ul>	Voor 1 april besluitvorming op de onderdelen	Directeur
<ul style="list-style-type: none"> <li>Ontwikkelen lesrooster</li> </ul>	Juni/juli	directeur
<ul style="list-style-type: none"> <li>Invulling basisvaardigheden ICT – (ook office, mediawijsheid, programmeren enz.)</li> </ul>	Volgend schooljaar	
<ul style="list-style-type: none"> <li>Inrichting van de school bij nieuwbouw (meenemen bullet 3 bij nieuwbouw)</li> </ul>	Langere termijn	Werkgroep gebouw/plein inrichting
<b>Volgen, beoordelen en verantwoorden</b>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>Monitoring via Parnassys: afspraken over gebruik en keuzes ouderportaal enz.</li> </ul>	September 2018	
<ul style="list-style-type: none"> <li>Toetsing (via cito, al gehanteerd op beide scholen)</li> </ul>	Finetunen na de zomer	
<ul style="list-style-type: none"> <li>Beoordeling</li> </ul>	Finetunen na de zomer	
<ul style="list-style-type: none"> <li>Rapportage voortgang: hoe? Welke vorm?</li> </ul>	April/mei 2018	werkgroep
<ul style="list-style-type: none"> <li>Hoe vaak gesprekken met ouders (en kinderen?)? Welk type gesprekken? Hoe vormgeven? Eerste keuzes, altijd bij te stellen gedurende volgend schooljaar;</li> </ul>	mei/juni 2018	team
<b>Participatie ouders en leerling</b>		
<ul style="list-style-type: none"> <li>Communicatie met leerlingen/ ouders <ul style="list-style-type: none"> <li>- Parnassys (deels) openstellen voor ouders?</li> <li>- Onderzoek naar digitale contactmogelijkheden: Klusbord, Parro, via ouderportaal Parnassys of anders?</li> <li>- nieuwsbrief;</li> </ul> </li> </ul>	Deels voor zomer, deels na (zijn kleine beslissingen)	Directeur doet voorstel

<ul style="list-style-type: none"> <li>• Inspraak/ samenspraak: Informereren MR-en over traject tot 1-8-18, overzicht waar formele bevoegdheden gelden, afspraken hoe dit pragmatisch kan worden ingevuld om tempo in voortgang te houden.</li> </ul>	<p>Februari 2018</p>	<p>directeur</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ouderparticipatie: hoe? Wat? Loopt deels al (activiteiten commissies komen al bij elkaar)</li> </ul>	<p>Volgend schooljaar uitwerken, o.b.v. bestaand van start.</p>	<p>directeur</p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• samenwerking met BSO/kinderopvang: blijft bestaand. M.b.t. TSO (overblijf): inventarisatie m.b.t. coördinatie/welke vrijwilligers gaan mee enz. Maken opzet en communiceren (nieuwe) afspraken.</li> </ul>	<p>Afronding maart/april</p>	<p>directeur</p>

## 6.4. Locatieonderzoek (Werkgroep Financiën, Materieel & Huisvesting)

### 1. Aanleiding

Het dorp Luttelgeest heeft momenteel 2 basisscholen: CBS De Rank en SWS De Klipper. Een 3<sup>e</sup> basisschool bevindt zich op het asielzoekerscentrum Luttelgeest. Deze school/locatie, AZC de Wissel, maakt geen deel uit van het onderzoek.

Door terugloop van het aantal leerlingen van met name CBS De Rank wordt er momenteel door de schoolbesturen, scholen en achterban onderzoek gedaan naar een mogelijke samenvoeging van de 2 scholen. De intentie is uitgesproken om CBS De Rank per 1 augustus 2018 over te dragen aan het schoolbestuur Aves en tegelijkertijd samen te voegen met SWS De Klipper.

Het locatieonderzoek richt zich op de vraag: welk van de twee locaties is het meest geschikt voor de nieuwe samengevoegde school. Om tot een antwoord te komen op deze vraag zijn de 2 beoogde locaties op de onderstaande criteria beoordeeld:

- A. locatie;
- B. bestemmingsplan;
- C. gebouwcapaciteit;
- D. gebouwkwaliteit;
- E. verkeersveiligheid.

### 2. Locatie

De locaties van de 2 bestaande scholen zijn in dit onderzoek opgenomen. Het is de bedoeling om op de gekozen locatie het bestaande schoolgebouw te renoveren en uit te breiden zodat de samengevoegde school passend gehuisvest kan worden.

SWS De Klipper ligt aan de Kerkstraat aan de noordostrand van het dorp. Het schoolgebouw is gelegen naast de voormalige H. Jozef Sterre der Zee kerk en grenst aan groenstrook (bos) ter afscheiding van de Oosterringweg. CBS De Rank ligt aan de Sportstraat aan de zuidwestrand van het dorp. Het schoolgebouw ligt tegen de sportvelden van het dorp aan. Het schoolterrein grenst aan een groenstrook (bos).



### 3. Bestemmingsplan

Beide locaties zijn bestemd voor onderwijs, bestemming: Maatschappelijk. Dit geeft geen belemmering.

CBS De Rank heeft een kavel van ca **2700m<sup>2</sup>**

SWS De Klipper heeft een kavel van ca **2100m<sup>2</sup>**



*kavel CBS De Rank*



*kavel SWS De Klipper*

Het bouwvlak op de kavel (waarbinnen gebouwd mag worden) is op beide locatie voldoende groot om de uitbreiding te kunnen realiseren. Wel moet er goed gekeken worden naar de consequenties voor het schoolplein. De (grotere) kavel van CBS De Rank geeft meer speelruimte voor een optimale functionele indeling en situering van de buitenruimte.

### 4. Gebouwcapaciteit.

CBS De Rank heeft een BVO (bruto vloeroppervlak) van **860 m<sup>2</sup>**

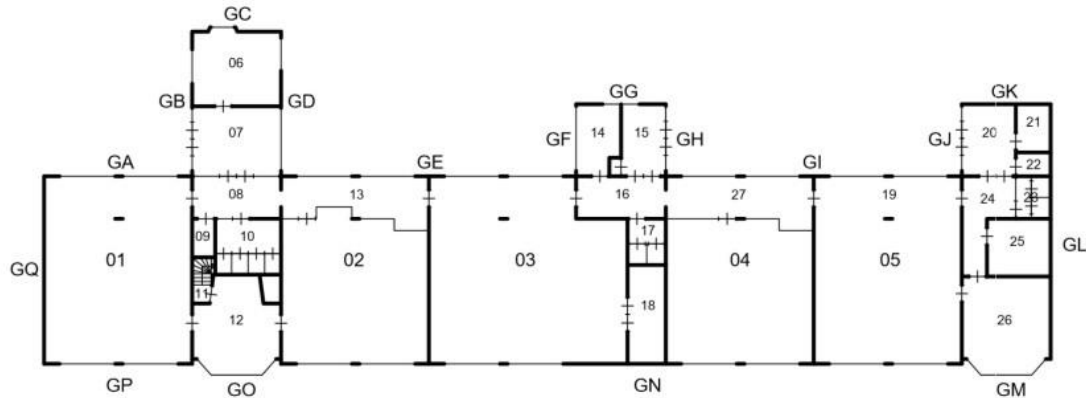
De school heeft 7 groepsruimten en 1 speellokaal



*Plattegrond CBS De Rank*

SWS De Klipper heeft een BVO (bruto vloeroppervlak) van **603 m<sup>2</sup>**

De school heeft 5 groepsruimten. (1 groepsruimte in voormalig speellokaal)



Plattegrond SWS De Klipper

De samengevoegde school heeft (prognose Aves) een leerlingaantal van ca 148 ll.

De norm m<sup>2</sup> BVO, gebaseerd op bovenstaand leerlingaantal, bedraagt: 955 m<sup>2</sup>. Daarnaast is lokaalruimte (60m<sup>2</sup>) gewenst voor kinderopvang. De totaal gewenste omvang in de nieuwe situatie is:

**1015m<sup>2</sup>**

Het is daarom, ongeacht de gekozen locatie, noodzakelijk om uit te breiden. Uitbreiding van CBS De Rank is relatief beperkt: 155m<sup>2</sup>. Dit zal, in relatie met benodigde buitenruimte, op de beschikbare kavel goed te realiseren zijn. Op de locatie SWS De Klipper is een grotere uitbreiding noodzakelijk: 412m<sup>2</sup>. Dit zal ten koste gaan van benodigde buitenruimte.

## 5. Gebouwkwaliteit

Bouwjaar CBS De Rank: 1953

Bouwjaar SWS De Klipper: 1957

Voor beide scholen wordt het onderhoud uitgevoerd conform de meerjarenonderhoudsplanning van Onderwijsbureau Meppel. Het onderhoud wordt in deze planning opgedeeld in: preventief onderhoud, binnenonderhoud en buitenonderhoud. Voor de komende lange termijn, 20 jaar, tot 2036, staan voor de scholen de volgende bedragen in de planning:

	BVO	Onderhoud 2017-2036	Onderhoud per m <sup>2</sup>
CBS De Rank	860 m <sup>2</sup>	€ 888.145,00	€ 1.032,73
SWS De Klipper	603 m <sup>2</sup>	€ 523.492,00	€ 868,15

De beide scholen zijn nagenoeg van dezelfde leeftijd. Het casco heeft daarom ook nagenoeg dezelfde kwaliteit. CBS De Rank heeft echter een achterstand in het onderhoud. Dit verklaart het verschil in de onderhoudskosten per m<sup>2</sup> tussen de 2 scholen.

Ongeacht de uiteindelijke locatiekeuze is er, naast een aanvraag voor de uitbreiding, ook een aanvraag renovatie door het schoolbestuur ingediend voor het gemeentelijk huisvestingsprogramma 2018, met als doel levensduurverlenging van het bestaande schoolgebouw. Mocht de aanvraag voor zowel uitbreiding als voor de renovatie worden toegekend dan zullen de onderhoudskosten (na renovatie) op een beter (lager) niveau komen te liggen.

## 6. Verkeerssituatie en parkeren

Beide locaties liggen aan een autoluwe straat. De nieuwe samengevoegde school zal zorgen voor een beperkte toename in verkeersbewegingen. Dit zal op beide locatie in gelijke mate optreden.

Op de locatie van CBS De Rank is de toename van parkeren en kiss&ride beter op te vangen door aanwezigheid parkeervoorzieningen t.b.v. de sportvoorziening.

## 7. Resumé

In de paragrafen 2 tot en met 6 zijn de criteria nader omschreven. De resultaten van de beoordeling zijn door middel van plussen (+) en minnen (-) weergegeven onderstaande tabel.

	CBS De Rank	SWS De Klipper	Opmerking
Locatie	++	+	Ligging t.o.v. sportvoorzieningen
Bestemmingsplan	+	-	Grootte van de kavel
Gebouwcapaciteit	++	+	Grootte van de school
Gebouwkwaliteit	-	+	Achterstand onderhoud Rank
Verkeersveiligheid/parkeren	++	+	Parkeervoorziening Rank

Op basis van de beoordeling van de criteria scoort locatie CBS De Rank het hoogst. De uitbreiding ten behoeve van de nieuwe samenwerkingsschool lijkt op deze locatie het best te realiseren. Het is aan het bestuur om op basis van deze bevindingen tot een definitieve locatiekeuze te komen.

## 6.5. Formele stappen overdracht samenvoeging (Werkgroep Bestuur & Organisatie)

Hieronder staan, zonder in details te treden, globaal weergegeven welke acties door (of namens) het schoolbestuur/de schoolbesturen moeten worden ondernomen, namelijk:

- m.b.t. de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraden:
  - indienen adviesaanvraag inzake de intentie tot samenvoegen van beide scholen;
  - indienen instemmingsaanvraag met betrekking tot het voorgenomen besluit tot overdracht van CBS De Rank;
  - indienen instemmingsaanvraag met betrekking tot het voorgenomen besluit om CBS De Rank en SWS De Klipper samen te voegen;
  - indienen instemmingsaanvraag met betrekking tot de fusie-effectrapportage.
  - om de scholen te kunnen samenvoegen en gebruik te kunnen maken van de samenvoegingsfaciliteiten, dient uiterlijk medio half juni 2018 instemming te zijn verleend door beide raden.
- m.b.t. de Colleges van Bestuur:
  - besluitvorming tot overdracht en/of samenvoeging van de beide scholen. Dit besluit dient een onomkeerbaar besluit te zijn (opgenomen in vastgestelde en getekende notulen). Dit houdt in: goedkeuring Raad van Toezicht.
- m.b.t. college van B & W:
  - advies vragen over de fusie (FER)
- m.b.t. de minister van OCW:
  - insturen BRIN-mutatief formulier met afschrift akte van overdracht voor 1 juli 2018.
  - melding samenvoeging beide scholen (als onomkeerbaar besluit), uiterlijk voor 1 juli 2018;
- m.b.t. het personeel:
  - informeren personeel over de besluitvorming door het schoolbestuur en medezeggenschapsraden en over de situatie per 1 augustus 2018 (zowel in formatieve als rechtspositionele zin);
  - (laten) uitreiken (getekende) akten aan nieuwe personeelsleden.
- m.b.t. de ouders:
  - raadplegen bij overdracht of fusie van de school;
  - informeren ouders over de besluitvorming door het schoolbestuur en de medezeggenschapsraden en over de situatie per 1 augustus 2018;
  - uitschrijven leerlingen op CBS De Rank en inschrijven op de fusieschool.
- m.b.t. de notaris:
  - passeren akte van overdracht.
- m.b.t. de gemeente:
  - overdracht juridisch eigendom middels gewijzigde kadastrale akte;
  - (mogelijk) inleveren sleutel van een schoolgebouw.
- m.b.t. samenwerkingsverband Passend Onderwijs:
  - melden samenvoeging beide scholen.

- m.b.t de bank:
  - bankrekeningen overdragende school stop zetten of op naam zetten van ontvangende school per datum overdracht.
  
- m.b.t. instanties:
  - crediteuren;
  - verzekerings- en overige contractpartners: overdragen of opzeggen lopende contracten of abonnementen;
  - een postbusnummer dient te vervallen.
  
- m.b.t. schooladministratie:
  - samenvoegen alle administratieve gegevens.
  
- m.b.t. Onderwijsbureau Meppel:
  - melding overdracht school;
  - toesturen afschrift akte van overdracht;
  - overzetten digitale historische gegevens voorganger naar ontvangende schoobestuur;
  - wijzigen of stop zetten procuratiematrix en autorisaties (Tobias, Cito, ProActive en OSS).



## 6.6. Fusie-effectrapportage (Werkgroep Bestuur & Organisatie)

### 1 Beoogde fusie en aanleiding voor de fusie

#### 1.1 Beoogde fusie en fusieproces

In Luttelgeest staat een drietal basisscholen, te weten: CBS De Rank (BRIN-nummer 13FE) van Stichting Christelijk Primair Onderwijs Noordoostpolder (hierna: 'SCPO', bestuursnummer 52274), informele samenwerkingschool (hierna: SWS) De Klipper (BRIN-nummer 15QD) van samenwerkingsbestuur Stichting Aves (hierna: Aves, bestuursnummer 40662) en asielzoekersschool De Wissel (van Aves).

Gezien de ontwikkeling in het leerlingenaantal heeft het bestuur van SCPO de voorkeur uitgesproken voor een overdracht van CBS De Rank naar Aves en een samenvoeging van de school met SWS De Klipper. Het bestuur van Aves heeft aangegeven hieraan mee te willen werken.

De intentie is uitgesproken om CBS De Rank per 1 augustus 2018 over te dragen en tegelijkertijd samen te voegen met SWS De Klipper, waarbij het BRIN-nummer van CBS De Rank komt te vervallen. E.e.a. is op 27 juni 2017 bekrachtigd door het ondertekenen van de intentieverklaring door de besturen en de medezeggenschapsraden. Voorafgaand hieraan hebben beide besturen overleg gevoerd met de Raden van Toezicht, de medezeggenschapsraden, de teams, de betrokken ouders, het bestuur van Dorpsbelang en met de informele oudergeleding van het dorp.

Vooruitlopend op de overdracht en de samenvoeging zijn alle nieuwe onderbouwleerlingen m.i.v. schooljaar 2017/2018 ingeschreven op SWS De Klipper. Voor de uitvoering van het onderwijs wordt een deel van het personeel van CBS De Rank gedetacheerd naar SWS De Klipper.

Gedurende het schooljaar 2017/2018 worden de gevolgen van de overdracht CBS De Rank en de samenvoeging met SWS De Klipper onderzocht door een stuurgroep. Daarna kunnen de besturen op basis van het advies van de stuurgroep besluiten, de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraden instemmen en de raden van toezicht goedkeuren. Vervolgens kan de overdrachtsakte bij de notaris passeren.

#### 1.2 Tijdsbestek

De beoogde fusiedatum is 1 augustus 2018. Het streven is dat per die datum de beide scholen zijn ingericht als één school op één locatie, het gebouw van CBS De Rank, voorlopig eventueel met behulp van noodlokalen. Zodra dit is gerealiseerd zal het schoolgebouw van SWS De Klipper worden overgedragen aan de gemeente. De inhoudelijke samensmelting van de beide scholen zal in de praktijk na de fusiedatum vorm krijgen.

#### 1.3 De motieven voor de fusie

In de achterliggende jaren is het leerlingaantal op CBS De Rank teruggelopen van 78 (1 oktober 2012) naar 48 (1 oktober 2016); een daling van bijna 40%. Het leerlingaantal van SWS De Klipper is gestegen van 88 (per 1 oktober 2012) naar 111 (1 oktober 2016); een stijging van ruim 26%. De verwachting is dat het leerlingaantal op CBS De Rank de komende jaren verder zal dalen en daarmee onder de wettelijk grens van 23 leerlingen zal uitkomen. Het leerlingaantal van SWS De Klipper zal de komende jaren naar verwachting nog iets stijgen.

Doel van de fusie is het waarborgen van de continuïteit en de kwaliteit van het onderwijsaanbod voor de leerlingen en de ouders van de CBS De Rank, door het vormen van een informele samenwerkings-school waarin de 3 verschillende denominaties gewaarborgd kunnen worden.

#### 1.4 Alternatieven voor de fusie

- (Op termijn) sluiten van CBS De Rank;
- na fusie CBS De Rank als nevenvestiging laten bestaan;
- zelfstandig doorgaan als éénpitter.

Uit onderzoek blijkt dat de alternatieven wegens pedagogische, culturele, financiële en/of wettelijke redenen minder gewenst of niet haalbaar zijn.

#### 1.5 Te bereiken (gekwantificeerde) doelen van de fusie

- Het waarborgen van kwalitatief goed onderwijs dat recht doet aan de ontwikkeling van kinderen in de leeftijd van 4 t/m 12 jaar.
- Het behoud van en vormgeven aan de diverse denominaties binnen de school zodanig dat alle kinderen van Luttelgeest zich thuis voelen op de school en de ruimte krijgen om te zijn wie ze zijn.

### 2 Communicatie over de fusie

#### 2.1 Wijze waarop medezeggenschapsraden zijn en worden betrokken

Betrokkenheid via deelname van de voorzitters van de medezeggenschapsraden aan de stuurgroep, structureel overleg, informatiebijeenkomsten en nieuwsbrieven.

Indienen instemmingsaanvraag bij de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraden met betrekking tot het voorgenomen besluit tot overdracht van CBS De Rank, het voorgenomen besluit om CBS De Rank en SWS De Klipper samen te voegen en de fusie-effectrapportage.

#### 2.2 Wijze waarop Raden van toezicht zijn en worden betrokken

Betrokken via structureel overleg en nieuwsbrieven

Indienen goedkeuringsaanvraag met betrekking tot het voorgenomen besluit tot overdracht van CBS De Rank en het voorgenomen besluit om CBS De Rank en SWS De Klipper samen te voegen.

#### 2.3 Wijze waarop personeel, ouders en leerlingen zijn en worden betrokken

Via informatiebijeenkomsten, ouderavonden, teamvergaderingen, structureel overleg met de medezeggenschapsraden, overleg met de informele oudergeledingen en nieuwsbrieven.

#### 2.4 Wijze waarop externe belanghebbenden zijn en worden betrokken

Betrokkenheid ontstaat door overleg met het bestuur van Dorpsbelang en de gemeente. Het bisdom, de parochie, Inspectie, College B&W en Gemeenteraad worden schriftelijk geïnformeerd.

### 3 Gevolgen voor personeel, ouders en leerlingen en borging van de menselijke maat

#### 3.1 Omvang en organisatie van de rechtspersoon na fusie

De overdracht van CBS De Rank door SCPO aan Aves wordt direct gevolgd (ondeelbaar moment) door fusie met SWS De Klipper. Het aantal scholen van Aves wijzigt niet. Wel worden er 6 medewerkers van SCPO door Aves overgenomen.

Uitgangspunt voor de samenwerkingsschool zal het beleid van Aves zijn omdat de samenwerkingsschool onder de vlag van Aves verder zal gaan.

### 3.2 Gevolgen van de fusie voor de overzichtelijkheid op locatieniveau

Tijdens het traject naar de scholenfusie wordt door leerlingen, ouders, leerkrachten en directeuren gezamenlijk vorm gegeven aan de nieuwe school. Dit komt tot uiting in een sterke betrokkenheid van alle geledingen en een goede onderlinge communicatie. Door hier actief aandacht aan te blijven besteden wordt de overzichtelijkheid, toegankelijkheid en herkenbaarheid gewaarborgd.

### 3.3 Gevolgen van de fusie voor de betrokkenheid van personeel, leerlingen en ouders

Tijdens het traject naar de scholenfusie wordt door leerlingen, ouders, leerkrachten en directeuren gezamenlijk vormgegeven aan de nieuwe school. Dit komt tot uiting in een sterke betrokkenheid van alle geledingen.

De mogelijkheden voor medezeggenschap zijn geregeld in de WMS en vastgelegd in het medezeggenschapsstatuut en een (gemeenschappelijke) medezeggenschapsreglement.

SWS De Klipper werkt met een zelfstandige oudervereniging terwijl dat op CBS De Rank door de school geregeld wordt. De ouders van CBS De Rank kunnen zich aansluiten bij de oudervereniging van SWS De Klipper.

De gesprekken met de betrokken medewerkers hebben plaatsgevonden en de formatiesamenstelling voor het schooljaar 2018/2019 is bekend. Er is gestreefd naar een evenredig verdeling van de medewerkers over de drie verschillende denominaties. Dit is gelukt, 5 medewerkers hebben een openbare achtergrond, 5 medewerkers hebben een katholieke achtergrond en 6 medewerkers hebben een protestants christelijke achtergrond.

### 3.4 Medezeggenschap

Bij de start van het schooljaar 2018-2019 zal gestart worden met een voorlopige MR, gevormd uit de beide samengevoegde MR-en. Lopende het schooljaar 2018-2019 zal de definitieve MR worden gerealiseerd d.m.v. verkiezingen.

### 3.5 Gevolgen voor voorzieningen

Het schoolgebouw van SWS De Klipper zal worden overgedragen aan de gemeente zodra de locatie van CBS De Rank is aangepast voor huisvesting van de fusieschool met een verwacht leerlingenaantal van 150 (955m<sup>2</sup>) en geschikt voor de gekozen onderwijsvisie. Daarnaast is er ruimte gewenst voor kinderopvang (60m<sup>2</sup>). Tijdens de aanpassing van het gebouw blijven de groepen van de school bij voorkeur bij elkaar op één locatie (met behulp van noodlokalen).

V.w.b. het meubilair gaat de keuze uit naar het meubilair van SWS De Klipper welke van recente datum is; aangevuld met het benodigde aantal leerlingensetjes.

Zowel CBS De Rank als SWS De Klipper maken deel uit van het swv Passend Onderwijs NOP-Urk (PO2402).

### 3.6 Gevolgen voor de arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid

De rechtspositie van het personeel is en blijft bepaald door de cao PO. Het personeelsbeleid is op een soortgelijke wijze vormgegeven bij beide schoolbesturen. Als gevolg van de fusie zal niemand worden ontslagen. Waar nodig worden met individuele medewerkers afspraken gemaakt.

De personeelsleden van SCPO hebben gedurende 3 jaar een terugkeergarantie.

#### **4 Effecten van de fusie op keuzevrijheid, diversiteit en bereikbaarheid**

##### **4.1 Effecten van de fusie op de keuzevrijheid**

De continuïteit van het primair onderwijs in Luttelgeest en omstreken is met deze scholenfusie het beste geborgd binnen de huidige bestaande mogelijkheden. Door nadrukkelijk in te steken op een sterke informele samenwerkingschool blijft de variatie van het onderwijsaanbod in het dorp bestaan.

##### **4.2 Effecten van de fusie op de diversiteit**

De bestuurlijke diversiteit in de regio blijft gehandhaafd.  
Positief effect is de bundeling van krachten om te komen tot het versterken van de fusieschool en het verhogen van de onderwijskwaliteit.

##### **4.3 Effecten van de fusie op de spreiding van onderwijsvoorzieningen in de regio**

Er zal één school verdwijnen uit het voedingsgebied.

#### **5 Kosten en baten van de fusie**

##### **5.1 Financiële kosten en baten**

Kosten van de fusie zijn: kosten voor uitvoeren van het fusieonderzoek, notariskosten en kosten ontstaan door samenvoeging van de beide scholen. Dit wordt gecompenseerd door de bijzondere bekostiging in geval van fusie.  
De overdracht van het gebouw van SWS De Klipper aan de gemeente t.z.t zal mogelijk enige kosten met zich meebrengen. Extra kosten zijn te verwachten in de ruimtelijke en onderwijskundige aanpassing van het gebouw van CBS De Rank.

##### **5.2 Financiële risico's**

De continuïteit van de school is gewaarborgd door het draagvlak onder de ouders en het team. Het leerlingenaantal blijft naar verwachting ruimschoots boven de geldende opheffingsnorm. Daar het leerlingenaantal een belangrijke basis is voor de bekostiging, kan de verwachte krimp op deze manier goed worden opgevangen.

##### **5.3 Niet-financiële kosten en baten**

- een sterkere onderwijsvoorziening in Luttelgeest;
- voorkomen van leegloop van CBS De Rank (gedurende een schooljaar);
- het realiseren van een nieuwe onderwijscultuur;
- samenbrengen van drie denominaties in een nieuw te formeren informele samenwerkingschool;
- mogelijkheid van brede school inclusief kinderopvang;
- een bindend element tussen basisschoolleerlingen in het dorp waardoor meer binding ontstaat in het dorp.

#### **6 Evaluatie van de fusie**

##### **6.1 Evaluatie van de fusie**

Na twee jaar zal met de relevante gremia worden geëvalueerd of de fusie de gestelde doelen dient. Onderdeel zal ook zijn: de effecten van de fusie op de spreiding, omvang, variëteit en keuzevrijheid.

#### **7 Advies gemeente(n)**

##### **7.1 Advies van burgemeesters en wethouders**

Het advies van het betrokken college van B&W is .....

## 6.7. Leden stuur- en werkgroepen

### Stuurgroep

Heleen Langenbach	Directeur CBS De Rank	
Monique den Dekker	Directeur SWS De Klipper	
Tamar Kopmels	Aves	
Nico Marinus	Onderwijsbureau Meppel	
Marlies Dechesne	Onderwijsbureau Meppel	
Fimmie Bouwstra	Vz. mr CBS De Rank	
Peter Verhage	Vz. mr SWS De Klipper	
Liesbeth Quak	Aves	Projectsecretaris
Paul Janssen	Onderwijsbureau Meppel	Projectleider

### Werkgroep Identiteit

Martine Verloop	Ouder CBS De Rank	
Wendy Lassche	Ouder SWS De Klipper	
Karel Hendriks	Ouder SWS De Klipper	
Margreet van der Linde	Teamlid CBS De Rank	
Assie Aukes	Teamlid SWS De Klipper	
Tamar Kopmels	Aves	Voorzitter werkgroep

### Werkgroep Onderwijs & schoolorganisatie

Heleen Langenbach	Directeur CBS De Rank	
Monique den Dekker	Directeur SWS De Klipper	Voorzitter werkgroep
Esther van der Graaf	Ouder CBS De Rank	
Eric Vergeer	Ouder SWS De Klipper	
Margreet Langebeek	Teamlid CBS De Rank	
Fimmie Bouwstra	Teamlid CBS De Rank	
Carolien Breimer	Teamlid SWS De Klipper	
Ineke Hettinga	Teamlid SWS De Klipper	
Margriet Keegstra	Onderwijsbureau Meppel	

### Werkgroep Personeel & Rechtspositie

Janny Staring	HRM adviseur SCPO	
Jaqueline Koerts	HRM adviseur Aves	
Janine Meijer	Teamlid CBS De Rank	
Wendy Kortekaas	Teamlid SWS De Klipper	
Nico Marinus	Onderwijsbureau Meppel	Voorzitter werkgroep

### Werkgroep Financiën, Materieel & Huisvesting

Heleen Langenbach	Directeur CBS De Rank	Voorzitter werkgroep
Monique den Dekker	Directeur SWS De Klipper	
Geert Boltjes	Onderwijsbureau Meppel	

### Werkgroep Bestuur & Organisatie

Marlies Dechesne	Onderwijsbureau Meppel	Voorzitter Werkgroep
------------------	------------------------	----------------------